

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „, 50 kr.

Bérmintelen levelek
csak ismert kezekből fo-
gadhatnak el.

Kéziratok nem adtnak
vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden
garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy
disztribúcióval vagy körzet-
tel ellátott hirdetéseknek
értéktérmetek szerint min-
den negyészög centim. után
3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intezendők.

Hygiea ünnepe Helmecezen.

Király-Helmecz, máj. 18.

Régi városunkban ma nyitották meg azt az új kórházat, melyet az emberszeretet sugallatából emeltetett a „perbenyiki gróf“ Mailáth József, mintegy 50,000 ftnyi költséggel, hogy a legdrágább földi kincsét, egészségét elvesztett szenvedő kárpótlásul gyógyulást, vagy legalább is enyhületet nyerjen ott Hygiea „irgalmas növéreinek“ gondviselése alatt.

Mert szépség, gazdagság, erő, hatalom, a sors minden egyéb kedvezése egyéni vonatkozásában minden érték nélkül való silányság csupán, ha nem jár velük karöltve az egészség; mert minden néven nevezhető földi jólétnek csak az egészséges ember tud igazán örülni; mert egészség híján az élet minden java is együttesen csak unalmas teher, egy eldobnivaló mihasznaság.

Hygiea, a közegészség istenasszonya, akit panteisztikus felfogásban én úgy képzelek magam elé, hogy a fűben, fában, vízben, levegőben elrejtett gyógyító erő; aki önmagában láthatatlan, kézzel megfoghatatlan, hatásaibau valami leheltszerűt, mi ha megérinti a beteg testben a beteg lelket, része és részese lesz körülünk és bennünk az örökkévalóságnak; aki az üdeség, derű, pompa a nagy természetben, akinek csak egy a szándéka, egy az akarata, t. i. benne hívén, remélvén, ötet szeretvén egészségessé, lehetően hosszuvá, egyszersmind örömmel telivé tölteni emberéletünket: mondom ez a jószágos, ez a szelid, ez az emberszerető istenasszony immár K.-Helmecezen is ott hon lakozik az ő templomában, a helmecezi hegy északkeleti oldalán kiváló szakértelemmel megtervezett, kitűnő műgonddal

felépített, úgynevezett „Mailáth-hasonszenvi kórház“-ban.

Kiesebb, vonzóan szebb helyzetű egy pontot magának templomul, állandó menedékhelyül nem is választhatott volna itt a mi vidékünkön az az angyaljósága, az a galambszelid, az az emberszerető fenséges istenasszony, Hygiea, mint választott azon a ponton, ahol felépült ez a hasonszenvi kórház: ott a helmecezi hegy gyeppezsitos, bokraiban fülemiledalos, levegőjében balzsamos, vízében kívánatos oldalán, — a „Csonka-vár“ dűledező rommaradványainak tőszomszédságában.

Hadur — Hygiea!

Milyen távolságot, milyen csudalatos haladást fejez ki az a pauza, melyet a két név közzé irtam!

Letűnt daliás idők szélütött óriása mellett emelkedik, mint átok nyomában az áldás, „Csonka-vár“ mellett a „Mailáth-kórház“, az emberegészségnek ez a modern, ez a fényes ments-vára.

Ott a helmecezi hegynek zöldpázsitos, lágy ölében, hol századok előtt és századokok át, nem is egyszer, számtalanszor ontott honfi-vért a honfikard: elnyugodott a fékevesztett indulat . . . és a diszes kórház úgy foglal helyet ott, mint az emberszeretet oltára fölé épült békesség temploma.

Amint nézem-nézem önfeledten, úgy tetszik nekem, mintha az elviharzott idők folyását jövő-menő szellők lágy suttogása váltaná föl s mintha valami jószágos szellem imaszerűen mondaná, hogy:

Atkos idők síremléke: „Csonka vár“ . . .
Hygiea! szent karodra csonka vár. . .

Amit ádáz idők lerontottak ott: nemzeti nagylétünket, itt segít felépíteni majd az ő csodatévő két kezével Hygiea: az irgalmassággal, az emberszeretettel.

TÁRCA.

Üdvözlét.

(A király-helmecezi hasonszenvi gr. Mailáth-kórház fel-szentelése és ünnepies megnyitása alkalmára.)

Ünnep derült ma rád Király-Helmecz népe!
— Habár naptárba ez nincs pirossal téve —
Nagy mű hevégzése a humanizmusnak,
Testté lett igéje itt az Ur Krisztusnak.

A felebaráti szeretet szent elve,
Im! e dicső múltél szépen be van telve.
Az írástudóktól mellőzött betegek
Itt lelnek irgalmas szamaritán-keblet.

E jó szamaritán, e modern apostol
— Egy kezében kalács, a másikban ostor —
Nem néz fáradságot, nem kimél költséget;
Nem rejt véka alá Istentől nyert mécsét.

Szétárasztja fényét tévelygők útjára,
Hogy haladhassanak biztos célirányba.
Parlagjellemekben, melyekben nincs becsvágy,
Kritika ostora jó mély barázdát vág

És e barázdában csak legyen akarat,
Az „ámbició“ szép lombos fává fakad.
Ember névre így lesz majd méltó mindenik:
— Hat, alkot, gyarapít, hazát fényre derít.

Igy fénylik tettein az emberszeretet,
Mely a keresztény hit egy főalapja lett,
Köny szikkad, éh enyhül, seb heged, ott, ahol
Jár: oktató, fedd, javító e modern apostol.

Talantumait Ő nem ássa a földbe,
De gyümölcsözőleg szétosztja azt közre,
Hogyha Ura számon kéri tőle végre,
Jelelje ki helyét nyájas hangon érte.

Hervadhatlan babért sok helyen vetett ő,
De te, Király-Helmecz, vagy legtöbbet nyerő.
Mutasd meg tehát, hogy méltó is vagy rája:
Ápold, legyen gondod e nemes plántára.

Ha sok ily apostol volna e hazába,
Széchenyi jós „leszsz“-e betelene már ma.
Nem is kell tán dicső nevével jelezni se . . .
Eljen boldogan Ő s angyal jó hitvese!
(K.-Helmecz, 1897. máj. 18.)

K. F.

Tavaszi hangulatok.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —
Írta: Neuvohner Jenő.

Nem didereg már a napsugár, hanem a
melengető, aranyos fénykévek dédelgetnek, ösz-
sze-vissza csókolgatnak fűt-fát, virágot; világos-
ságot hintenek a homályba, életet lehelnek a
földre.

Nemesak hogy a természet ölti magára a
tavasz színekkel telt mezét; nemesak hogy

Hadur átkát fölöttünk: Hygiea áldással
formálja közöttünk.

Király-Helmecz ünneplőben.

Egy hét óta, úgyszólván szünet nélkül
egyéből sem beszélünk, mint a május 18-iki
nagy ünnepségről, mely hogy fényesen sikerül-
jön, itten mindenkinek, gazdagnak, szegénynek
hő óhajta volt.

Ide is nézhetett ránk a „dicső nap reg-
gelén“ az ország szeme. Olyan ünnepiesen fel-
készült, mint volt az elmúlt hétfőn reggel,
Helmeceztől még nem volt, pedig hogy van: annak
is elmúlt már ezer éve. Hogy mikor lett Helmeceztől
Király-Helmecz: nem tudom. Sejttem, hogy va-
lamelyik királyunk ott-jártának tiszteletére, de
konstatálhatom, hogy azóta a réges-régen történt
király-járás óta nem volt még egyszer olyan
fényes, nagy sokadalom Helmeceztől és falai között,
mint volt május 18-ikán. És konstátálom, hogy
Király-Helmecz erre az alkalomra nevéhez méltó
dísz öltött magára. Főutcáján, melyen hajdan,
vagy 350 esztendővel ezelőtt, a helmecezi vár
urát, Perényi Gábort, a Tisza jobbparti vár-
megyéek hadainak főkapitányát, meg azután ké-
sőbb a várkastély kegyesszívű úrnőjét, Lorántffy
Zsuzsanna erdélyi fejedelemasszonyt látta bevo-
nulni, — mostan két diadalkapu is állott. Az
egyik az északi, másik a déli városvégen.
Amannak, melyen keresztül máj. 17-én d. u.
Bubics kassai püspök az ujhelyi vasúti álló-
mástól kocsin érkezett, ez volt a felirása: ISTEN
HOZOTT, — emennek, mely a Perbenyikből
vezető út bejáratánál állott (Mailáth József gróf-
nak szólva) az érkezés irányában: ISTEN
HOZOTT JÖTEVŐNK — a távozás irányában
ugyanolyan értelmű felirás kívánta isten áldását
a perbenyiki grófra, aki Helmeceztől valóban
jövője is, mert ő terelte ismét ezt a nagy
múltu, ezt a szép hivatásu magyar várost a
haladás országútjára a tespedés dűllőjéből. —
A két diadalkapu között vonuló, mintegy 2
kilométernyi utca-szakasz is szépen volt feldi-
szítve zöld gallyakkal, a középületek nemzeti
lobogókkal. Este fényes kivilágítás is volt. A
fáradhatatlan, figyelmét minden hatásonra kiter-
jesztő helyi rendezőseget, úgyszintén Király-
Helmecz város egész közönségét is dicsőret és
elismerés illeti az ünneplés keresztülviteléért,

ereinkben a vér élénkebben pezseg, lázasabban
lúktat: de még édes hazánk szive, a szép Bu-
dapest is megdobban, ha elérkezik a szín, az
illat hónapja, a szerelmetes május.

Mihelyest a langyos szellők szárnyain be-
köszönt a tavasz és illat árja végighömpölyög
a székes főváros utcáin, mintha új élet költöz-
nék a büszke palotásorok közé. Vidámak az
emberek és boldogságtól sugárik minden arc.

A színtelen utakat meglevenitik a rügyező,
leveledző fasorok és a zöldelő lombokból szerte
árad a tavasz költőies hangulata.

A fülledt levegőhöz szokott, sápadt arcu
székes fővárosi csodálkozva nézi a zöld lombok-
kat és teli tüdővel szívja a budai hegyeken
általszűrődő tavaszi leget.

Az utcák szögletét virágárus-lányok és
asszonyok árasztják el.

A székes főváros embere ilyenkor tavasz-
szal valósággal falja a virágot. Ha a sétáló
arcát az orgonavirág vagy gyöngyvirág behi-
zelgő, édes illata csapja meg, virággal megra-
kottan térnek haza. A színes, illatos virágok
nyomán a tavasz is bevonul a zordon falak
közé. . . .

Az utcák megtelnek csevegő, kacagó, bol-
dog emberekkel.

Karesu, mosolygó szemű, szerelmes leányok
imbolygó léptekkel sétálgatnak a diszes korzón.
Simogatják, csókolgatják a színes szirmokat és
addig-addig szívják magukba azt a bódítóan
édes illatot: míg végtére szívükbe is belopód-
zik a tavasz. Valamint a tavaszi napsugár szí-
nes virágpettyekkel hinti telis-teli a rétet: az

ami, úgyszólván, a semmiből volt megteremtve.

Bubics Zsigmondot a kassai egyházmegye nagyerdemi püspökét azon a szépen díszített utvonalon, melyen kétoldalt lelkesülten eljenző embersereg állott sorfalat, *Belky* Károly oldal-kanonok kíséretében *Mailáth* gróf gyönyörű négyes fogata hozta végig.

A diadalkapu előtt Király-Helmec és a környék előkelői majdnem teljes számmal gyűltek össze. A püspök fogata a diadalkapun át-hajtatva megállott s akkor a püspököt a város közönsége és a bodrogközi járás nevében *Bencsik* István főszolgabíró üdvözölte. A római hitközséget *Somogyi* Gerő plebános vezette, valamint az iskolás gyermekeket is. Ezek közül 6 fehérbe öltözött leány, kik közül egy köszöntőt is mondott, és 6 fiú koszorút adott át a püspöknek. A leányok koszorújába a hit, remény és szeretet szimbóluma, a fiukéba pedig „Isten hozott, lépj be!” szavak voltak behimezve. Ezek átvétele után a püspök Perbenyikre *Mailáth* grófhöz hajtatott.

Perczel belügyminister érkezése.

Perczel Dezső kir. belügyminister, *Mailáth* József gróf kérésének engedve, máj. 18-án személyesen utazott föl Perbenyikre, hogy ő is, mint Magyarország közegészségügyének ez idő szerint való legmagasabb óra, Helmezen a hasonszenvi kórház megnyitására ünnepi beszédet mondja. A annak országos hírére is megjelenésével fokozza. A vármegyénk területére legelőször ezúttal érkezett belügyministert Budapestről *Chyzer* Kornel dr. minist. tanácsos, *Raisz* Gedeon dr. orsz. közegészségi felügyelő, *Molnár* Béla dr. orsz. képviselő, *Gyecz* Jenő belügym. fogalmazó, — Szerencsétől, illetve B.-Keresztúrtól *Pintér* István a szerencsi- és *Füzesséry* Odón a tokaji járás díszmagyarba öltözött főszolgabírái kísérték a szalonkocsiban, mely az Ujhelybe reggel 6 óra 40 perckor érkező személyvonathoz volt kapcsolva. Patakon tisztelgő szándékkal felszállottak a belügyminister vonatára *Radácsi* György, a főiskola közgazdátója és *Zsindely* István dr., jogakadémiai tanár, kik az újhelyi pályaudvaron adtak kifejezést örömüknek a minister előtt megérkezése fölött.

A vármegye és a székváros 100 tagból állott nagyküldöttsége s azonkívül sok-sok száz főnyi és igen díszes jelenlevőség élén *Molnár* István főispán üdvözölte rövid, de magyaros őszinteséggel, szívből szívhez szóló szavakkal Magyarország ez idő szerint legnépszerűbb ministereinek egyikét, a belügyi ministert, kit a közönség hosszantartó, lelkes éljenzéssel köszöntött.

Az üdvözlésre és köszöntésre *Perczel* minister szintén csak pár szóval válaszolt, örömeinek adván kifejezést, hogy főispánunk önméltóságát, „az ő kedves barátját” és a küldöttséget e dícső multu szép vármegye székvárosában színről-színré láthatja. — Bemutatások után, minek során *Groze* Győző kir. esendőrszázados jelentkezett és *Juhász* Jenő tüzoltó-főparancsnok pedig a kivonult díszszázad létszámáról tett jelentést, a tüzoltók zenekara az Isten áldd meg a magyart zendítette rá, ami a miniszterre szemmel láthatóan igen kellemes hatást gyakorolt.

A reggeli elköltése és vidám társalgás után, miközben vármegyénk panorámájának szépségé-

ilyen mosolygó, tüzes szempár szerelmet fakaszt a férfi szívekben....

Reggelre kelve az ablakom előtt rügyező szömörcefa levélkéi kibujtak pályájukból. Alig szürödött be ablakomon és világította meg szobámat a napsugár, a fris, pirosbugáju levelek lassu bolyongással köszöntöttek....

Az igénytelen városi ember örömmel üdvözi a székesfőváros tavaszi romantikáját, a kávéházi teraszokat. Csöndesen szücsölő feketéjét, belétemetkezik újságaiba és üdül a cseréptéglés kertben.

Akkor van elemében, ha nagy a zaj, a lármá, a nyüzgés. Valahányszor, valami cifra fogat közelg lassu dübörgéssel, kikapja fejét az újsággarmadából és néz esodás ámulattal, miközben szívbe vágyak lopóznak, amely vágyakat a legközelebbi hiányosan öltözött és harsány hangon újságait kínáló csemete láttára eltemet.

Ha már türehtelen a meleg és nagynehezen elhatározza magát a székesfővárosi ember, hogy hátat fordít az ő kedves Budapestjének és belétemetkezik egy esodás világba, egy oly világba, amelynek lombjaiban, berkeiben költészet lap-pang, hát csakhamar visszavágyik a székesfőváros porába. Ő nem szereti az esthajnal rejtelmes homályát, hanem gyönyörködik a villámos iv-lámpák szemetkápráztató fényében. Gyűlöli a csöndet, de él-hal a cigányok fülszakgató muzsikájáért.

De az olyan naiv lelkek, akiknek bölesője nem a székesfővárosban ringott, hanem a zöld világ pázsitos lágjában szellő ringatta és az altató danát madár csieseregte: az olyan naiv lelkek elméláznak, magukba térnek és keres-

ről a minister egész elragadtatással szólott, másodikat esengettek a bodrogközi vonatnak. A minister elbueszott és a Perbenyikre Ujhelyből meghívott vendégek kíséretében s társaságában vonatra szállván, folytatta útját Perbenyikig, miközben a vidéknek szép és történelmileg is érdekes látványait: a szőlőskői *Andrássy*-szőlők, — az Ompod ősemberlakta homokdomb-láncolata — a kövesdi Miczbán-vár romjai — a néprege „Tündérországa”-nak Messzilátó-hegye — majd a magyar szabadság harcainak klasszikus emlékeit magán még ma is mutogató helmeczi hegy nézésében gyönyörködött: miközben szokottnál hosszabb fűtyülésével figyelmeztetett a vonatot, hogy excellenciás vendégével, akit egész Pozsonyból, a Mária-Terézia lovas-emlékszobra leleplezésének királyi ünnepléséről hozott, a mai út célpontjához, Perbenyikre érkezett.

A fogadtatás Perbenyiken.

Tengernyi népsokaság várakozott Perbenyiken a belügyministert hozó vonatot berobogására, melyet riadalmas éljenzéssel köszöntött. Ott volt az egész Bodrogköznek uri közönsége, a papság teljes számban, sokan a szomszédos Szabolcs- és Ung-vármegyéből is, kiket oda hozott a vágy, hogy *Perczel* ministert lássák és hogy régi jó szomszédjuk, Kir.-Helmec örömmel ünnepének igaz szívvel részesei legyenek. Ragyogó napsugár főséges hangulatában igen lélekemelő egy kép ez a sok ezer főnyi, hozzá a leglelkesebben hangolt közönség látása.

Amint a grófi park oldalán gyülekezett járási küldöttség előtt *Perczel* belügyi minister kiszállott, *Bencsik* István, a Bodrogköz ékeszavú főszolgabírája, következő szép beszéddel üdvözölte a ministert:

Nagyméltóságú Miniszter ur!

Kegyelmes Uram!

Egyik kiváló jellemvonása az a magyar embernek, hogy, a közélet szolgálatában szerzett érdemeknek erkölcsi hatása alatt, rokonszenvének egész melegevel karolja át azokat s őszinte tisztelettel emel kalapot — sok esetben ösmeretlenül is — azon férfiak előtt, kiket a nyilvános élet magaslatain az önzertes munka, de általában a kimagasló férfiúi erények méltó jutalmául a közéletben teszen ünnepelteké!

A tisztelet s rokonszenv eme őszinte érzelmeivel jöttünk mi e pillanatban, amidőn Excellenciád a kir.-helmeczi kórház megnyitási ünnepélyének alkalmából járásomat szerencsételti, nagyméltóságodnak üdvözléte.

S amidőn az itt tisztelgő járási küldöttség élén, mint e járásnak főszolgabírája, szolgálatomat teljes készséggel rendelkezésére bocsájtom nagyméltóságodnak: forrón óhajtom egyidejűleg, hogy a férfikor azon édes megnyugvása között, melyet a lelkiösmeretesen betöltött férfiúi hivatás mellett is, az embereknek osztatlan szeretete nyújthat egyedül: közéletünk fejlesztésére nagyméltóságodat a gondviselés örökös hatalma sokáig ertesse!

Bemutatások után *Mailáth* gróf a belügy-ministerral és a főispánnal kivált a körből, négyes fogatokra ültek és a grófi park bejárájánál fölállított díszkapu keresztül, a perbenyiki kastélyba hajtatott; ellenben az ünneplő nagyközönség, a rendelkezésre előállott uri fogatokra

gélnek boldog emlékeik között, valahányszor a szömörcefa apró levelek kibujnak pályájukból és piros bugáju levelei lassu bolyongással üdvözlik a szerelmes májust.

A májust ott a *Bacsokaj*-hegy aljában olykor pompával fogadják a tavasz színes ujszülöttei, mint aminővel erre mifelénk hatalmas fejedelmeket szokás megtisztelni.

Az a fáradhatatlan, örökös ezermester igyekszik ekkorra díszítő, művészi munkáját szászorta szebbekkel tetézni. Ki-kibujik fátyolszerű felhőfoslányai közül, és, mint a festőművész egy-egy esetvonással a már kész művet, ő is emitt-amott igazít valamit, hogy szebb legyen a színek egyvelege, egybeolvadóbb az örök szép harmóniája.

Amott a kis patak partját beszégi szép kék nefelejtessel. Az apró virágocskák esodásan meresztik nagy kék szírom-szemeiket a habzó, tobzódo habokra. Mint valami virágár, folydogálnak tova a halkán csevegő, lágyan ringó hullámfodrok.

A selymes pázsit telve színesebb-nél-színesebb virágocskákkal. Az *Almás* mellett elterülő réten még alig láthatni mást, mint virágot. Ez már valóságos virágszönyeg. A napsugár, az ezermester napsugár szötte ezt a mesésen szép virágszönyeg. Mintha tudná, hogy a május virágok, ezt a töméntelenül sok, színesebb-nél-színesebb virágot; ezt az ámulatosan esodás dekorációt.

És reggel, amidőn a virágzó orgonafa lombjába a esiz, az a bolondos, beszédes kis esiz, megkezdte kellemes csiesergő lármáját és alig aranyozta be a kelő nap glóriája a pirkadó hajnalt: bevonult a mesésen színes virágszö-

fölszedőve, elláthatatlan hosszú kocsisorban a perbenyiki vasuti állomástól pár kilométernyi távolságra fekvő Király-Helmecze kocsizott.

Nem közönséges gyönyörűséget nyújtott a szemnek, hogy az ut egyik szélén lévő táviró-oszlopok és az ut másik szélén álló telefon-póznák mindenikén, tetőtől a talpig, tölgylevélből font girlandok kígyóztak, fent az oszlopok és póznák végeihez kinyuló kar formájában illesztett rudakon pedig kisebb nemzetiszínű lobogók lengettek.

D. e. 9 óra lehetett. A kórház előtt lévő térséget és a térség alatt elterülő dombot sűrű tömegekben szállotta meg az ünneplő sokaság, nem sokat törődve a hirtelen támadt hűvös széllel és dacolva a paráholni kezdett esővel.

A kórház előtt lévő platóhoz, melyről az ungi hegyek koszoruzta alföldre a legszebb kilátás nyílik, kényelmes lépcsőzet vezet, melyhez a fűteárról, pár hektométernyi hosszú vonalon, szelid emelkedéssel megyen föl a hozzájárót. Itt, a hozzájárót felső végén, hatalmas arányu, három izevű diadalkapu állott, melynek tetőzetén nemzetiszínű lobogó és a *Mailáth*-trikolor (piros-sárga-kék) lengettek, azonkívül rajta a *Majláth*-család cimerei díszlettek eserkoszorúk között. A díszkapu és a lépcsőzet között, az ut szélesség két vonala irányában, méternyi kö-zökben és két sorjában, magyaros díszruhába öltöztetett leánykák állottak és hosszú-hosszu, tölgyből font girlandokat tartva kezeikben, igen jól festettek. A kórház platóján, a lépcsőzettől jobbra, a perbenyiki vegyes énekkar (26 paraszt leányka és 14 férfi) helyezkedett el. Ugyanott balra a hölgyközönség és a vármegyei stb. küldöttségek foglaltak helyet. A kórház előcsarnokában, melyhez a platóról három lépcsőfok vezet, a kerületi rk. papság és az irtalmas nővérek állottak *Szekerák* Kálmán főesperes-apát mellett.

Már-már attól lehetett félni, hogy az egyre jobban elkomorodó idő lehetetlenné teszi a kórház fényes felavatását, sőt már kezdett sűrűn esni, de nem sokára mégis elállt s tűrhetővé fordult.

A kórház megnyitása.

Pontban 10 órakor megszólalt a *Perényi*-templom nagyharangja, ami a püspök s vele együtt a grófi kastély többi illusztris vendégeinek érkezését jelezte. Kis vártatva rázendítette, *Kiss* József rk. segédlelkésznek, a grófi kastély káplánjának dirigálása mellett az *Ecce Sacerdos magnus* kezdetű egyházi éneket a vegyes kar, miközben *Mailáth* gróf, jobbján *Bubics* püspök, balján *Perczel* minister, utánuk özv. *Sennyey* Pál báróné, *Mailáth* grófné, *Sennyey* Béla báróné, *Sennyey* Mici báróné, *Vésey* Sándor br. *Molnár* főispán, *Sennyey* István báró, *Belky* kanonok a kórház előcsarnokába vezető lépcsőzet elé érkeztek.

Most *Mailáth* gróf az előcsarnok felső lépcsőfokán állva a következő megnyitó beszédet intézte a közönséghez:

Boldogemlékü *Antal* nagybátyám emberbaráti szempontoktól indítatva végrendeltemben kötelességemmé tette, hogy egy hasonszenvi kórház javára alapítványt tegyek s a módját is megnevezte.

Folytatás az I. mellékleten.

nyegen keresztül a nagy Mindenség újraébredésének hónapja, a szerelmes Május és vele a virágbontó Tavasz.

Az *Almás* fái fehérbe öltöztek. A fák meghajtották lombos koronájukat. A szárnyas dalosok üdvözlétebe beleolvadt a méhek zümmögése, a patak ritmikus esobogása.

A szerelmes faunok és nimfák a bokrokban elrejtőzve szemlélték ezt az álomképet és hallgatták a Mindenség egybefolyó zsongását: ezt az isteniesen szép himnuszt.

Lassankint elesendesültek a madárkák, megszűnt a zsongás, a szerelmes faunok és nimfák visszaosontak a közeli erdőbe. Csak a patak eseegett tovább és a nap szórta egyre szaporábban tüzes nyilait. Azok a fehérbe öltözött almáfák pedig hullatták, egyre hullatták patyolat-szirmukat. A legkisebb szellő érintésére hullott a virághó. A szellő meg kellemes, gyöngye virágillattal megterhelte szerteszállott, hogy tudtul adja az ébredő természetnek, hogy itt a tavasz.

Csöndesedik. A nap a hegyek mögül széjjel löveli piruló bucsusugarait. Mindennek párja támad: az árnyék, mely mindinkább megnyulik.

Rejtelmesen csöndes minden, csak a patak eseegei el titkát szüntelenül. A kis kristályos habokból habléányok kelnek elő. Holdvilág szötte fátyolba burkolóznak, az *Almás*-ba mennek és megfürdenek virágillatban és eltűnnek, mint egy ködfoslány.

Csodálkoztok, hogy ti mindezt nem láttátok?

A természet nyitott könyvéből csak azok olvashatnak, akiknek bölesőjét a zöld világ pázsitos, lágjában szellő ringatta és altató dalukat madár csieseregte.

Ezen kötelességemnek megfelelttem, de átérzve és átértve e dolognak magasztos voltát, hogy ez alapítvány e vidék javára is váljék, a nagys. premontrei kanonok-rendtől vásárolt ezen a helyen a kórházat felépítvén és teljesen felszerelvén, Isten segédelmével rendeltetésének át is fogom adni, magamra vállalván a kórház fenntartását mindaddig, míg az alapítványi tőke mikénti felhasználása iránt intézkedés nem történik.

Röviden megérintem, miért szemeltem ki ezen kórház felépítésének színhelyül K.-Helmeczet.

E nagy község székhelye azon járásnak, hol b. e. Antal bátyám — mint szenvedélyes homeopata — éveken át számtalan beteget kezelt; egyrészt tehát ezen áldásos működésnek maga a járás székhelyén leendő folytatása, másrészt azon ok vezérelt engem ezen hely megválasztására, hogy e nagy községet ezáltal buzdítani fogom s ezzel is módot, alkalmat és példát fogok neki nyújtani azon állapotból való kibontakozásra, mely a haladásnak útját állja. S ezen szándékomnak érvényesítését mindenestre elősegítette azon körülmény is, hogy ezen létesítménynek a közegészség szempontjából követelt előfeltételei és kellékei e helyen kifogás alá nem esnek.

A betegek gyógykezelése b. e. nagybátyám mint örökhatározó intenciói szerint — kit sok, ezer beteg áldása és hála a kísérő eredménydús életén át — a hasonszenvi gyógymód szerint fog eszközölni, ezen gyógymódnak ma még több az ellenese, mint a követője, dacára annak, hogy az uralkodó gyógymód is hódol a legfontosabb dologban, az oltásban a hasonszenvi gyógymód azon alapelveinek, hogy „*similia similibus curantur.*”

En hiszem, hogy ezen elv az oltáson kívül s azon túl is fog hódítani s ezen hit készit azon nyilatkozatra, hogy sem én, de intézkedem, hogy jogutódaim se térhessenek el ezen gyógymódnak e kórházban leendő fenntartásától.

A kórház — egyes életveszélyes esetek kivételével — a járásban illetékes betegek számára van szánva s a kor igényeinek megfelelő berendezése felül arról is gondoskodtam, hogy az ápolás kiválóan gondos és lelkiismeretes kezekre bízassék; sikerült ugyanis e célra az irgalmas nővéreket megnyernem, s ha akadnak is még némelyek, kik az ápolás ezen módját alája helyezik az u. n. kizárólagos civil-ápolók működésének, azok nem igen bírnak közvetlen tapasztalattal az apácák önfeláldozó és megnyugtató működéséről, mely egryesek téves nézete mellett is mind nagyobb tért hódít, úgy, hogy hasonló állami intézetekben majd mindenütt az irgalmas nővérek vannak alkalmazva.

De minden alkotáson, minden munkán, tisztelt közönség, csak akkor lévén áldás, ha azt Isten segédelmével kezdjük meg, felkértem a kassai egyházmegye nagyérdemű püspökét, *Bubics* Zsigmond ur őexcellenciáját, hogy jelenjen meg közöttünk s kérje Isten segédelmét művünkre.

Excellenciád, nem kimélve az ut fardalmait, eljött közénk s midőn ezért hálás köszönetemet fejezem ki s Excellenciádat tiszteltteljesen üdvözölni szerenésém van: kérem, hogy ezen a szenvedő emberiség egy részének testi épülésére szolgáló művet a Mindenható Isten nevében felszentelni kegyeskedjék!

Es végül, bár ezt legelőbb kellett volna felemlítenem — bokros teendők és nagy elfoglaltsága dacára — lejött közénk a mai ünnepély fényét és jelentőségét emelni az államhatalom közegészségügyének legfőbb öre, a Belügyminiszter őexcellenciája is, bizonyára azon államférfiúi elvből indulva ki, hogy a közpálya rögzös és tövises útján csak az működhetik áldásosan és eredménnyel, ki fáradságot vesz magának a helyszínen személyes meggyőződést szerezni arról, ami felett határozni kell s amit a porlepte akták holt betűiből alaposan megbírálni nem mindig lehetséges.

A szenvedő emberiség nevében e kórház kapuja előtt mély tisztelettel üdvözölöm nagyméltóságodat, kérve a magyarok Istenét, adjon Excellenciádnak erőt, egészséget és bő alkalmat ez országban sok ily ünnepségekben még részt vehetni; — a megvét, a járást, ez emberbaráti intézményt pedig jóindulatába és kegyeibe ajánlva, kérem nagyméltóságodat, hogy e kórházat — mely hivatva van rang, vallás, nem és kor különbség nélkül felvenni mindazokat, kik itt bajaikban enyhülést, vigaszt és gyógyulást meríteni jönnek — a felszentelés után rendeltetésének átadni kegyeskedjék!

A szépen elmondott beszédet megélnézték, kivált pedig igen élénken azt a részét, mely a miniszterhez szólt.

Bubics püspök a grófnak adott válaszában kimelte, hogy ő akkor, amidőn püspöki kötelességeinek teljesítéséről van szó, fáradságot nem ósmer, tehát szívesen jött ide is a gróf hívására. Azután rámutatván az irgalmasság testi cselekedeteinek gyakorlására, amit ebben a kórházban gyöngéd nő kezek teljesítenek, midőn éjtelnapot feláldoznak, önmagukat nem kimélve a szegény betegekért: kívánta, hogy az egyetértés, meg a szeretet ülje diadalát ebben a kórházban. Midőn az egyetértést említem — ugymond — akkor a házra gondolok (*Lelkesült éljenzés*), mikor a szeretetet említem, akkor a magyar társadalmat értem valláskülönbsége nélkül (*Ujra igen lelkes éljenzés*). Azután a *Mailáth* grófi család kimagasló érényeit említvén, rámutatott magára *József* grófra, mint a tett emberére (*Nagy éljenzés*), kívánván neki és kedves családjának, hogy legyenek az életben mindig szerencsések s boldogok (*Hosszszantartó igen lelkes éljenzés*). Végezetül áldást mondott a házra, királyra, vármegyére és annak minden lakójára, mondván, hogy amennyi magot terem ez a szép magyar föld: annyi áldás szálljon mindnyájukra.

Most következett a kórház felszentelése, amit *Bubics* püspök végzett, belül is, kívül is körüljárva imádkozva és szentelt vízzel meghintve a gyönyörű épületet.

A felszentelés aktusának befejezése után *Perczel* belügyi miniszter, ugyanarról a helyről, melyről a gróf mondotta el az imént megnyitó beszédét, válaszolt, hosszasan szólván. Elmondotta, hogy községgel tett eleget, midőn eljött ide személyesen a gróf meghívására, mert az országos kormány mély érdeklődéssel viseltetik a közegészség ügye iránt; de hazafiai örömet is érez és annak szívesen ad kifejezést, mert ez a díszes kórház a mai kor hygienikus igényeinek megfelel. De eljött, ugymond, kötelességből is, mert be kell ósmernie, hogy míg az utóbbi 25 év alatt a nemzeti boldogulás minden irányában szépen előre haladtunk, egy irányban, a közegészségügyi intézmények fejlesztése tekintetében, még igen sok elérendő vár reánk. De örömmel konstatalhatjuk, hogy e tekintetben is a magyar társadalom megértette a kor intőszavát. Azután kegyelettel szólván néh. *Mailáth* Antal gróf nemes intenciójáról, kívánta, hogy *József* gróf, aki nagynevű elődjének nemcsak javait, de javaival érényeit is örökölte, lelje e kórház emberszerető gyakorlásának látásában örömet. (*Lelkes éljenzés*.) Elisméréssel szólott még beszédében a miniszter azokról is, kik a kórházat tervezték (*Jendrassik* Aladár mérnök) és építették (*Török* Antal építész). Köszönetet mondott még a nagy közönségnek, különösen pedig a hölgyeknek, a jószág angyalainak is, kik a kórház megnyitásának mai alkalmára oly szép számmal egybesereglettek. Végezetül abbeli hó óhajításának adván kifejezést a miniszter, hogy a filantropia szolgálatában ez a díszes kórház mennél teljesebb mértékben legyen képes megfelelni a közvárákozásnak: áldást kívánt reá és azt, hogy mindenik szenvedő, aki falain belül menedékhelyet keres, találjon ott mindannyiszor gyógyulást, vagy legalább is enyhülést.

Hosszan tartó lelkes éljenzés követte a miniszter szavait.

Bubics püspök ezután kis-misést mondott a kórház kápolnájában, miközben a közönség szép rendben, esendben bejárta és szemügyre vette a kórház összes belső helyiségeit, örömmel győződve meg arról, amit a miniszter is kiemelt, hogy t. i. az a hygienikus tekinteteknek megfelelő, vagyis a hely, levegő, víz, tisztaság stb. dolgában ott szinte a fényűzésig mentek. Valóban a kórház nagyon célszerűen van építve. Az épület, melynek homlokzata keletre néz, három részből áll. Középen a kórház, huszonnégy beteg számára berendezett szobákkal, két teremmel és a kellő többi helyiségekkel. A kórház épületétől északra van a kápolna és az irgalmas nővérek lakóhelye, — délre a gazdasági épület. Mind a három közös tető alatt van. Ugy az északi, mint a déli külön rendeltetésű építményeket a kórházzal üveg-folyosók kötik össze azon a télen fűtésre berendezett kereszt-folyosón, mely a kórház-épületet a közepén s véghosszában két részre osztja. A kórháznak nyugati szakaszában, egymástól elkülönítve, a jobb és bal sarokban van elhelyezve a fertőző betegek osztálya. A főbejárattal szemközti van a műtőszoba. Az egész épület szemlélete nem is kórházra, hanem inkább valami nagyuri kastélyra figyelmeztet ott a hegyoldalon, arányai olyan elegánsak, arhitektonikája olyan könnyed, olyan behizelgő, legfeljebb is a kápolna ófelnémet-stíliu toronytetőzetén a kereszt látása ad csak az épületnek bizonyos vallási színezetet.

Méltán büszke lehet rá Király-Helmecz. Büszke is!

Tisztelgések.

Míg a nagyközönség a kórház és a hozzátartozók megismerésével foglalkozott, az alatt tisztelgő küldöttségek járultak *Perczel* belügy-

minister és *Bubics* püspök elé, mégpedig a miniszter elé ilyen sorrendben: helyhatóság (szolgabírói hivatal tagjai), járásbíró, adóhivatal, Tiszaszabályozó-Társulat, városi elöljáróság és képviselőtestület, körjegyzők, tüzőtö-egyesület, esendőrség, végre a kir. pénzügyőrség, — a püspök öt küldöttséget fogadott a következő sorrendben: Lelkeszi kar, szolgabírói hivatal, járásbíró, városi elöljáróság, végre a hitközségek elöljáróinak küldöttségét.

Ebéd Perbenyiken.

Pár pere hija volt csak a déli 12 órának, midőn az ünneplő közönség ezrei, mint bucsujáró nép, emelkedett érelemmel a szivekben, széjjeloszlott a szélrózsa minden irányában.

Azok, akik a perbenyiki kastélyba voltak hivatalosak ebédre, számszerint 63-an. Helmeczről a tőle negyedórányi távolságban fekvő Perbenyikre hajtottak külön fogatokon a *Mailáth* József gróf ősi, dúsagdag kastélyába.

Az Ujhelyből meghívott vendégek közül ott voltak: *Molnár* István főispán, *Matolai* Etele alispán, *Dókus* Gyula főjegyző, *Seyfrid* József törv. sz. elnök, *Hlavaty* József kir. ügyész, *Nemes* Lajos kir. tanfelügyelő, — továbbá: *Hönsch* D. kir. főmérnök, *Klein* Tivadar vm. főpénzt., *Kun* Frigyes gazd. egy. alelnök, *Löcherer* Lőrinc dr. vm. főorvos, *Meczner* Gyula nagybirtokos, *Mizsák* István tisz. főügyész, *Staut* József főisp. titkár, *Szerviczky* Odón urad. jószág- és jogigazgató, *Zeiter* Károly kir. pénzügy. ig. és *Dongó* Gy. Géza a „Zemplén” szerkesztője.

A vendégek az üveg-teremben gyülekeztek. Midőn a miniszter belépett, harsány éljenzés köszöntötte s természetesen ő lett az illusztris társaság legelső embere az első közt. Egy órai élénk társalgás után, miközben kiosztották a terített asztalok elhelyezésének tervrajzát, melyről ki-ki megtudta, hogy melyik asztalnál és kiknek tőzsomszédságában lesz majd a helye, jelt adtak az ebédhez indulásra. *Mailáth* grófnét a miniszter, *Sennyey* Pálné őexciáját a püspök és úgy tovább vezették a két egymásba nyíló terem dúsagdagon felterített asztalához.

A főasztalnál az első helyen ült a legszeretreméltóbb háziasszony *Mailáth* grófné, vele átalellenben a legkedvesebb háziúr, *Mailáth* gróf. A grófné mellett: *Perczel* miniszter, *Bubics* püspök, özv. *Sennyey* Pál báróné, *Vécsy* Sándor br., *Dókus* Gyula, *Chyzer* Kornél dr. és úgy tovább. A háziúr mellett ültek: *Sennyey* Béla báróné, *Molnár* István, *Meczner* Gyula, *Szeke-rák* Kálmán, *Seyfrid* József és úgy tovább, amint következtek.

A menü következő volt:

Menu du 18. Mai 1897.

Potage à la Circassienne.
Pâté de foie gras à la gelée.
Gigot de veau à l'Anglaise garni et sauce
Madelines de chapon à la Tsarine.
Punch à la glace.
Selles de chevreuil.
Salade et compote.
Asperges, sauce hollandaise.
Charlotte à la Montblanc.
Dessert.

Említenem felesleges is, hogy a borok (asztali, seri, burgundi vörös, bakator, pezsgő) jobbnál-jobbak voltak és a serény-nél-serényebb lívrés inasok szinte túlbuzgósággal szolgálva fel.

A pezsgő öntésnél, a libációnál, a cigány zenéje először némult el. *Mailáth* gróf emelt elsőnek áldomás-pohárt kitünő vendégeiért, közöttük a kassai püspök és a belügyminiszter őexciáiért, —

Dókus Gyula es. és kir. kamarás, várm. főjegyző *Mailáth* József grófért, a grófnéért és kedves családjuk boldogságáért, —

Matolai Etele alispán, a 300,000 lélek lakta vármegye nevében az első magyar belügyminiszterért, ki vármegyénket meglátogatta *Perczel* őexciáiért, —

Szmrecsányi János, apothozist szentelve *Mailáth* Antal gróf emlékének, Magyarország legrokonszenvesebb miniszteréért, szintén *Perczel* őexciáiért, —

Bencsik István főszolgabíró, járása lakossága nevében is *Bubics* Zsigmond püspök ónagyméltóságáért; aki emberileg érző nemes szívének minden egyes dobanásával rászolgál az emberek osztatlan szeretetére, — ivott.

Perczel miniszter, igen hatásosan és szépen alkalmazván a mai nap eseményszámba menő történetére a horáci mondást: „Exegit monumentum aere perennius” a grófnéért és a grófért emelt poharat zajos és lelkes éljenzés közt.

Chyzer Kornél dr. miniszteri tanácsos tőszítja abban az indítványban, hogy a ma felavatott és megnyitott helmeczi kórház minden idők számára *Mailáth*-kórház legyen, esücsododott ki és általános tetszést aratott.

Somogyi Gerő prém. kanonok, király-helmeczi plebános, reflektálva a gróf ma d. e. hallott kórház-megnyitói beszédére, nemcsak hívei, de K.-Helmecz város egész lakossága

nevében is hálás köszönetet mondott és kérte Mailáth grófot, hogy ne csak a Bodrogköznek, de az egész vármegyének is legyen vezére.

Lencsés János, prem. kanonok, leleszi plébános, ékesszólóan és hosszasan Sennyey Mici bárónéért mondott igen lelkes eljenzést támasztott pohárköszöntőt, mely felköszöntőt, midőn Mailáth gróf telegram-stilben e szavakkal: „Miután én minden szép, jó és okosért lelkesedem — éljen Mici báróné!” megismételt, frenetikus tetszés-zaj támadt.

Melles Emil, gk. esperes-lelkész, a finom és tapintatos modoru, a fiatalos rugékonyságnak örvendő főispánt köszöntötte föl zajos éljenek közt.

Bubics püspök a Mailáth-csaláért, mely a hazának és az egyháznak annyi jeles férfit adott, annak mindéig tartó boldogságáért, különösen pedig a grófért, grófnéért s mert ugymond „omne trinum perfectum” a grófi gyermekéért mondott igen emelkedett szellemű fölköszöntőt. Szünni nem akaró eljenzést keltett.

Perczel belügyminiszter a jelenlévő nőkről emlékezett meg szellemes pohárköszöntőjében, valóságos zendülése mellett az eljenzésnek.

Bubics püspök (átjőve a másik terembe) s abból kiindulva, hogy „háromszor iszik a magyar; mert mindenkinek jól akar” Sennyey Mici bárónét éltette.

Rácz Kálmán dr. a gróf háziurért és a grófné háziasszonyért ivott.

Evvel vége szakadt a tósztok hosszú-hosszu fonálának, s ¼ 4 órák asztalbontásra került a sor.

A vendégsereg újra a hosszú üveges terembe vonult, ahol aztán szívtart, feketét és konyakot szolgáltak föl. Mondanom is felesleges, hogy a lukullusi ebéd, a kitünő edelek és zamatos italok a legpompásabb kedvre derítettek mindenkit.

Terve volt véve, hogy a vendégek kikocsiznak Órhegy felé a szabadba. Ez azonban nem történhetett meg, mert a folyton szitáló eső a tervet elmosta. De annál szorgalmasabban fogyasztottuk a „fin de Sichel flor” meg a „flor de Cuba” meg a „la aristokratia” stb. stb. finomabbnál finomabb szivarokat, kissé nagyobb csoportokba verődve, beszélgetvén a világ folyásáról, mely most Helmece és Perbenyik között hömpölgött.

Mikor este ½ 7 órák a perbenyiki vasuti állomáshoz elkísértük a minisztert: ott már az öreg Mátyi zenekara várt reánk és zendítette rá az indulót. Mindnyájunk szívében pedig a lelkesedés magas hurja zuzott.

Igy ment végbe *Hygiea* ünnepe, mely Helmecezen kezdődött s Perbenyiken végződött.

Mailáth gróf köszönete.

A tegnapi postával Perbenyikről Mailáth József gróf aláírásával, a következő sorokat vettük:

A „Zemplén” tekintetes szerkesztőségének S.-A.-Ujhely.

Kérném az alább olvasható nyilatkozatomat b. lapjában közzétenni:

Midőn örömmel tudatom, hogy Perczel Dezső belügyminiszter ur öccsellenciája meglepetését fejezte ki a Király-Helmecezen általam épített hasonszenvi magánkórháznak f. hó 18-án megtartott felszentelési és megnyitási ünnepélyén tapasztalt rendezés és rend felett, el nem mulaszthatom, hogy mindazoknak, kik nekem ugy a rendezésben, mint a rendfenntartásban segítségemre voltak, hálás köszönetemet ne nyilvánítsam espedig:

1. A járási szolgabírói hivatal tagjainak s különösen *Bencsik István* főszolgabíró urnak.
2. *Révy G. Viktor* főmérnök és *Nattland János* szakaszmérnök urnaknak.
3. K.-Helmece község elüljáróságának.
4. A rendező-bizottságnak, névszerint: *Bencsik Béla*, *Diószeghy Pál*, *Elek Lajos*, *Fráter Zsigmond*, *Mezey Jenő*, *Mitrovich Endre*, *Nattland János*, *Oláh Ignác*, *Szentmihályi Bertalan* és *Szopkó Sándor* urnaknak.
5. A kir.-helmecei és l.-polyáni önkéntes tűzoltó-egyesületek tagjainak.
6. A kir. esendőrségnek.

A nagyszámban egybegyűlt s az ünnepély fényét emelt díszes közönségnek pedig szíves megjelenésükért mondok hálás köszönetet.

Hazafias tisztelettel stb.

Áldás lebegjen a nagy jótévő és családja fölött!

Egy társadalmi betegség.

Konkrét, sajnos az ujhelyi társadalomból felburjánzott esetből indulunk ki, mely egy művelt fiatal emberrel történt meg. Minek mondjuk el a részleteket: szomorú hirre vergődött ugyanis a közbeszéd tárgyát képező nemzetközi „képlópás” története révén.

Tehát egy ujhelyi művelt fiatal emberről van szó.

Azért tettük ide a „műveltet”, mert ez a körülmény súlyosítja a tényt; amennyiben egy művelt emberről az erkölcsi aktusok már elvekké szűrődnek át, ellentétben a műveletlennel, kinek egyáltalán nincsenek, vagy ha vannak is morális elvei, azok nagyon lázak és nincsenek nian-szirozva finomabban.

Nos ez a fiatal ember, derék szülőinek jóvoltából, a saját szorgalmával és isten kegyelméből a legmagasabb intelligenciát szerezte meg. Orvossá lett.

Oklevélért éveken keresztül dolgozott, talán szenvedett is. Diplomája fizikumának biztos kenyeret, erkölcsi mivoltának pedig tekintélyt, közbecsülést volt hivatva adni. De, ime, belekavaródik a főváros szédületes forgatagába, elveszti morális egyensúlyát és rút tolvajjá, a világ megvetett tárgyává, kicégérezett bűnössé avatja természetének rosszasága lényét.

Mily óriási a különbség a tisztelt orvosi pálya és a párjasszagu rabszolgaság között! És ő mégis az utóbbit választja.

Miért történt ez a rossz, kegyetlen, mondjuk borzasztó választás?

Ha a XIX. század ugynevezett dzsentri és ezzel mesgyés családokat nézzük, mindenütt lukszust, módfelettel való költsékeztetést látunk, ugy élelemben, mint ruházatban, szivarban, paripában stb. Sőt mai napság már a sétatob, az esernyő sem olyan szegénytelen egyszerűség, mint hajdanta volt. Nem a gyenge, enervált test támasztéka, vagy a művelt kéznek egyszerű szükséglete; nem eső ellen védő szerszám, hanem valóságos luxzuseikk, melynek fogója nem is fogó, hanem tiszta vert ezüstből van a figurája.

Es ez a luxzuszmania nemesak sporadikus, hanem állandó, mint a tuberkulotikus nyavalya, mint a tifusz, mint a podagra és a nátha.

Az emberek nagyraagyásának csirái tehát a család melegágyában kelnek ki; ott találnak ápoló kezekre, nem mondom, hogy öntudatos ápolókra, hanem ápolókra. Sokszor maga a család is áldozatul esik ennek a félkegyelműségnek; mert minden emberi botlásnak, hogy az erkölcsi világrend egyensúlya meg legyen óva, bűnhődésben kell végződnie. Amde fiaikból nem vész ki többé a bennük mesterségesen felingerült hiúságvágy, megmarad bennük továbbra is mindaddig, míg az ő szervezetüket is fel nem dülja és fel nem oszlatja ez a gonosz fertőző anyag.

Sokszor amilyenek a részek, olyan az egész is; amilyenek a családok, természetes, hogy a társadalomnak is olyanoknak kell lennie. És mennél nagyobb a társadalom, a részek hibái is akként növekednek, mert az asszociáció még a rosszaságban is arányosságot keres. Ennélfogva itt az igények már fokozottabbak, és színesebb staffaget festenek. Ruha, élelem, ital és lakás itt már örületos méretekre törekszik, melyet a hiúság, az embernek ez a legravaszabb ördöge, mindég jobban-jobban ösztökél előbbre.

A szerencsétlen áldozat rohan, később lábai megbicsaklanak, lélegzete eláll, ereje fogyatékán; de a hiúság ott áll háta megett a korbácsos és vigyorgással nogatja a kifáradt, névtelen inakat. Az áldozat már nem bírja lábait, azért idegen támaszt keres; ha nem talál könyörületos szívekre, a mankót erőszakosan maga veszi el, ezzel sántikál tovább.

De a nemezis gyorsabb lábú, utána kél és ráteszi kezét az igazság nevében.

Ez e lopott képek történetének valódi epitáfiuma, más nem.

„Ex luxuria evadit avaritia, ex avaritia erumpit auditia, inde vero omnia vitia et scelera gignuntur” — mondja Cicero, és ebben igaza van.

SZABÓ KÁLMÁN.

Vármegyei ügyek.

A földmivelésügyi kir. minister a Tokaj-Hegyalja vidéki néptanítók számára Tarczalon a vincellérképző intézetben négy hétre terjedő szőlő- és borgazdasági tanfolyamot rendeztet.

A német gazdák Zemplén-vármegyében. A német gazdák fogadásának programját tegnap d. e. a *Dókus Gyula* es. és kir. kamarás elnöklété alatt tartott értekezlet állapította meg. E szerint a f. hó 29-én éjjel két külön vonaton S.-A.-Ujhelybe érkező 160 német gazda május 30-án reggel egyik vonattal 7 óra 35 perc- és a másik vonattal 7 óra 45 perckor indul Sáros-Patakra, ahol az érkezőket a főiskola tanár-kara fogadja; az üdvözlés a vasutnál elmarad. A vendégek az állomástól gyalog egyenesen a főiskolának imatermében gyülekeznek, ahol is az érkezőket a főiskola énekkara a *Himnusz*-szal és a *Szózat*-tal fogadja, melynek elhangzása után a vendégeket *Dókus Gyula*, es. és kir. kamarás-főjegyzőnk üdvözli a zemplén-vármegyei közön-

ség nevében. Az üdvözlés után a főiskola megtekintésére kerül a sor. Az 54 ezer kötetnyi könyvtár megismerése után a vendégek a várba mennek át, ahol az érkezőket, minden valószínűség szerint annak főmagasságu ura fogja fogadni. Az ő esetleges akadályoztatása esetén azonban *Philipp Károly* jószágigazgató. Innen visszatérve, 10 órák a kollégium-kertben villásreggeli, amelynek ideje alatt a főiskolai növendékek szabadgyakorlatot (testgyakorlatot) tartanak. 11 órák indulás *Szerencsre* s innen kocsikon *Tálya*ra a minden egyes részvevő részére kijelölt kocsiiban. Erkezés a *tályai* szőlőkbe és borházakba d. u. 2 órák. A szőlők megtekintése után ebéd az egyes borházakban cigányzene mellett. Indulás *Tályáról* este 8 órák; meghálás S.-A.-Ujhelyben. Másnap, máj. 31-én, reggel ½ 8 órák indulás két különvonaton *Sáros-Patakra*. A vasutnál, megérkezés alkalmával, a német gazdákat a *zemplénvárm. gazdák nevében Kun Frigyes* gazd. egyesületi alelnök üdvözli. Üdvözlés után a kirándulók kocsikon a Várhomokra indulnak, ahol 2 órai időzés lesz, amikor a villásreggeli szolgálják fel s a közben maradó rétor időt arra használják a vendégek, hogy a környék látnivalóját megtekintsék. Az itteni szíves kalauzolásra, a hercegi uradalom összes gazdatisztjein kívül, *Evva Odön*, *Grosse Odön* és *Klein Emil* kérték fel. *Vajdacsán* át indul a társaság a *Tiltóig*, ahol *Sennyey István* br. gulyájának megtekintése után a *Felső-Bereczkinél* levő gőszivattyúhoz mennek, ahol az érkezők fogadására *Mailáth József* gróf társulati igazgató kérték fel. Innen *Szölöskén* át a kirándulók S.-A.-Ujhelybe érkeznek, ahol délután 3 órák tiszteletükre a vármegyeháza termében díszebéd lesz. Ebéd alatt *Dókus Gyula* es. és kir. kamarás, főjegyző a német eszázárért ürit pohárt, amit a vendégek részéről viszonzni fognak. Az ebéd rendezéséhez kisegítőnek *Kapás L. Aurél* gazd. e. titkárt kérték fel. Ebéd után kirándulás az *Ungvár*-pincékbe. Az érkező vendégek 10 csoportban a pincésgazdák szívesen látott vendégei lesznek. A vendéglátásra felkértettek: I. csoport *Juhász Jenő*; II. *Ambrózy Nándor*; III. *Dókus Mihály*; IV. a) *Hornvay Béla dr.*, IV. b) *Szölösi Artur*; V. a) *Kun Frigyes*, V. b) *Szent-Györgyi Vilmos*; VI. *Reichard Mór* és *Lajos*; VII. a) *Nagy Armin dr.*, VII. b) *Liget Ignác*; VIII. *Meczner Gyula*; IX. a) *Schön Sándor*, IX. b) *Zinner Henrik*; X. a) *Székely Elek*, X. b) *Nyomarkay Odön dr.* A német gazdák a következő meghívót kapják: „A zemplén-vármegyei gazdák szívesen látják a német gazdákat f. évi május hó 31-én d. u. 3 órák S.-A.-Ujhelyben ebédre.” Mi meg vagyunk győződve, hogy városunk minden szépért és nemesért lelkesülő polgársága a messze idegenből hozzánk érkező látogatóinkat igazi magyar vendégszeretettel fogja fogadni s e vendégszeretnek külsőleg is kifejezést adandó: házaikat a magyar nemzet színeivel fellobogozza. K.

A Tapoly-Ondava-völgyi vasut és a kivándorlás.

Varamóról írják lapunknak: F. hó 25-én dől el a fenti vasut ügye a vármegye székhelyén tartandó vármegyei közgyűlésen. Sok vitális érdeket fűződik hozzá ugy állami, mint társadalmi szempontból. A *Krajnya* vidékét néptelenítő amerikai kivándorlás, melyet hiába próbálnak bármily eszközökkel is megakadályozni, ezek közt legelső helyen érdemes a megfontolásra; mert alig hiszem, hogy volna még más valami, ennél hatásosabb tényező, mely a kivándorlás csökkentésére kedvezőbben volna hivatva befolylni a vasut létesítésénél, mert hiszen a tervbevett vasutvonal a felvidék egy tekintélyes területét fogná befutni, s a vonal mentén jobbra-balra messze terjesztené ki áldásos hatását, a nép könnyebb megélhetését s pezsgőbb ipari és földmívelési életet teremtven szerteszt: a hegyeinken tenyésző őserdők, a föld méhében kiaknázatlanul heverő, kincseket érő ásványok megmérhetetlen gazdagság forrásaivá válnának egyszerre ugy a tulajdonos, mint a most megélni alig képes föld népére, mely egyszerre munkát találván itthon, nem vágyakoznék a bizonytalan s annyi veszélyrel járó amerikai Eldorádó után. Nem hivatkozom a falvakat és városokat ugy közgazdasági, mint különösen kulturális tekintetből emelő hatására, de nem hagyhatom említés nélkül ama nemzeti nyelvünknek teendő szolgálatát, mely a közlekedés és az alkalmazott tisztii személyzet révén minden hazafias intézőség kezében levő vasutvonal e téren teljesít. Ennyi közérdek, hiszem, hogy a hazafiasan érző vármegyei törvényhatósági tagok előtt meghallgattatásra fog találni s a létesítendő vasutvonal ügye ténynyé fog válni.

Állami anyakönyvi statisztika. A *sótoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál* (1897. május 15-étől május 23-áig) a) házasságot kötött: 2 pár; b) kihirdettetett: 3 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 12 esetben; d) elhalálozott: 13 egyén.

Folytatás a II. mellékleten.

Hirek a nagyvilágból.

Ferdinánd bolgár fejedelem *Aumale* herceg elhunytával 14 millió frankot örökölt.

Agörögök utolsó hadállásuknál, az *Obrisz* hegy tövében Domokosznál is vereséget szenvedtek a törököktől, akik előtt most már nyitva a kapu Hellászba és az ut is, mely Görögország fővárosába vezet.

Fegyverszünet. Legujabban azt a hírt hozta a villámos táviró, hogy *Abdul Hamid* török szultán, *Miklós* orosz cár közbenjárására, megszüntette az ellenségeskedést és a görögöknek két heti fegyverszünetet adott. Az európai nagyhatalmasságok most azon munkálnak, hogy a fegyverszünet ideje alatt létre hozzák a békét török és görög között.

Hirek az országból.

Ófelsége Pozsonyban, a Mária-Terézia lovas-émlékszóbrának leleplezése ünnepén ma egy hete, a köztörvényhatóságok hódotára adott válaszában, egyebek közt így szólott: „... boldognak érzem magamat, hogy szavamra egy oly emlék-szóbor szabadult fel leple alól, mely fenn hirdeti a nemzetnek királya és alkotmánya iránt tántoríthatatlan hűségét és a nagy királynő iránt való hálás kegyeletét“

Ottó főherceg a budavári királyi palotában fogadta *Tóth Vilmos* és *Szilágyi Dezső*, a főrendi-, illetve képviselőház elnökeinek tisztelgését.

Uj belső titkos. Ófelsége *Szalavszky Gyula* dr.-nak, Pozsony-vármegye és Pozsony szab. kir. város főispánjának, a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Budavárat ez előtt 49 esztendővel foglalták vissza szabadságharcunk hős honvédei az osztrák haderőtől. Budavár ostromlásánál az 1849. máj. hó 21-én hősi halálukat nyert honvédek közös sírját a krisztinavárosi temetőben most is, mint minden évben, fölkereste és megkoszorúta kegyelettel a székes főváros hazafias közönsége.

Színház.

Az évad második hete is elmúlt — sajnos hogy a derék szintársulatra, az első hetinél nem különb, vagyis igen gyenge pártfogással. Mi az ok: nem fészegtejük és pedig azért nem, mert annak szellőztetése most az egyszer nem lenne a mi színpártoló közönségünkre nézve kellemes.

Várjunk még egy hétig türelmesen.

A hét története ez:

Szombaton, május hó 15-én, itt először, „Az ezredtrombitás“ *Lindau Pál* kitűnő énekes életképe, eléggé telt ház előtt. Az előadásról csak jót írhatunk. A *Tiszay-pár* (*Csonka* és *Csonkáné*) magával ragadta a közönséget kitűnő játéka révén, mit meg is háláltunk nekik szűnni nem akaró tapsviharral. — *Kendi* (*Zsuzsi*) nagyon ügyesen sürgött-forgott a színpadon, ugyszintén *Galyassy* (*Kati*) is s mindketten megérdemelték azt a sok-sok tapsokat, miben részesültek. — *S. Molnár Vilma* (*Valesca*) igazi báronő volt. — *Kalmár* (*Kornai*) ma kitett magáért, sokkal biztosabban mozgott a színpadon, mint különben. Talán az uniformis tette. — *Németh* (*Sutlik*) a megszokott jó volt ma is. — *Kemény*, (*Csik báró*), *Nádasy* (*Ignác*) *Mezei* (*Lavesik*) s ugy a többiek is csak dícséretet érdemelnek.

Vasárnap, május hó 16-án, *Mária bátyja*, az ifju *Bokor József* sokat emlegetett népszínműve, mely annak idején kevésben mult, hogy a „Gyimesi vadvirág“-tól el nem versenyezte az 1000 db. aranyat. Mi is ugy véljük, hogy a zsűri többsége ítél helyesen, mert határozottan a „Gyimesi vadvirág“-ot illeti az elsőbbség pálmája. — Egyébként a szereplők kitettek magukért, első sorban *Tiszayné* (*Zsuzsika*) eszemadta kis menyecske volt, minden jelenetét oly élethűen, oly kedvesen adta, hogy jobban már nem is lehetett. Kapott is sok megérdemelt tapsot cserébe. A dongó-nótát nagyon szépen énekelte, — a nagy hatásért a kart is dícsérünk kell. — *S. Molnár Vilma* (*Mária*) a szenvedő leányt helyes felfogással, nagyon hatásosan játszta. — *Kendi* (*Boriska* (*Erzsike*)) mint rendesen, most is kedvesen alakított. — *Mezei* *Kálmán* (*Mogyoró*) a jó lelkű paraszt megtestesülése volt. — *Kemény* (*Gyuri*) ma is indisponálva volt, valami dünyögő monotonossággal beszélt és így különben szép, jellemes szép szerepét eltorzította. — *Németh János* (*Erős*) ebben a szerepkörben is helyén volt. — *Nádasi* (*Pista*) a bamba szerelmest kitűnően alakította, napról-napra nő előttünk színész-értéke. — *Kalmár* (*Körmös*) elemében jó volt.

Hétfőn, május 17-én, itt először *Labiche* „Tiltott gyümölcsök“ című bohózata ment. Saj-

náljuk a szereplőket, hogy ilyen háládatlan, rossz darabbal kellett kinlódniok. Nagyon esodáljuk, hogy mikor annyi sok szép régi darab kínálkozik a fölelevenítésre, egy sületlenséget rántanak elő a lomtárból. A „tiltott gyümölcs“ sem nem szellemes, sem nem mulattató, sem nem oktató. *S. Molnár Vilma* (*Athenais*) — *Kendi* (*Amelie*) — *Mikei* (*Cecil*) — *Kemény* (*De la Fontaine*) — *Mezei* (*Ponteresson*) — *Németh* (*Belcourt*) gyatra szerepeikben jobb sorsra méltó erőik pazarlásáért fogadják igaz részvétünket!

Kedden, május 18-án, a „Sultán“-t, *Verőnek* ezt a kedves zenéjű operetjét adták félig telt ház előtt. Az előadásról csak dícséretes mondhatunk, mert a Sultán-t (ugy látszik önök mindannyian török barátok!) nálunk ilyen jól előadva rég nem láttuk, olyan egy *Roxelánban* pedig, mint aminő *Tiszayné* volt most, igazán mondhatjuk, hogy Ujhelyben még nem gyönyörködtünk. Csupa báj és kedvesség volt szóban, játékban és éneken. Meg aztán remek szép toaletjai? Azok a népszínház bármelyik művésznőjével is bátran kiállják a versenyt. — *Galyasy* (*Szelim*) szintén nagyon szépen énekel. Alig győzte megismételéssel, egy tapsolták. — *Mezei*, bár nem szerepköre, de azért ő nem rontott *Bimbasián*. — *Nádasi* (*Bábul*) hálás kupléi eléneklésével adós maradt. — *Németh* (*Ali*) mint mindig, most is jó. — *Kemény* (*Gaston*) kis szerepét megint a fogai közt kunkogta el. — *Kendi* (*Delia*) rövid szerepét miert rövidítették meg még jobban? Sem ő, sem *Gaston* (*Kemény*) nem énekeltek a nekik irt szép duettet. — *Kissné* (*Adelgunda*) jó „sötét háttér“ volt. A kar szinte virtuóz, a kiállítás, úgy jelmezek, mint dekoráció dolgában, szinte fényűző.

Szerdán, május 19-én „A két Champignol“ újdonság bizony gyér közönség előtt, pedig a darabban nagyon sok mulattató van, a folyton tartó és bonyolodó tévedés miatt a két Champignol közt. Pompás benne a tulságba fejtett katonai szubordinációnak ötletes parodizálása is. A szereplők közül leginkább kitűnt *Tiszay*, a vidéki jóízű bácsi alakításában. — *S. Molnár Vilma* (*Angele*) a folyton fokozódó zavarba jutott nő korrektil ábrázolta élénk. — *Németh* (*Champignol*) is nagyon jó volt. — *Kemény* (*Saint Florimond*) szintén jól játszott. — *S. Molnár V.* (*Angele*) szerepét helyesen fogta fel. — *Kendi* (*Mauricette*) ugyancsak élethűen játszotta a fiatal asszonykát. — *Mikei* (*Marienne*) helyes kis bakfis volt. — *Nádasy* (*Singleton*), *Mezei* (*Camarette*) s ugy a többiek is segédkezet nyújtottak az élvezetes est sikeréhez.

Csütörtökön, máj. 20-án, „A kis vikom“ operet-újdonság, jó szereplők: ezt mind látta a közönség a színlapon — és mégis a színház csak úgy kongott az ürességtől. Mi ez? Ujhelyi jó közönség „hol késsel az éji homályban?“ — Nos A kis vikom operet egy régi francia vígjátékból, gondolom az „V. pont“-ból van átitélve operetté, a zenéjét *Megyeri irta*, nagyon esinos és fülbemászó dallamokkal. — A közreműködők mindenike, mint a magánénekesek és a kar is, minden tekintetben csak dícséretreméltó. — *Galyasy* (*Beaulieo*) kedves furfangos taeskó herceg volt. Ma nemcsak hogy szépen énekelte, de igen jól is játszott, kivált pedig együtt escelekedte meg a „Csókdal“-ban. — *Kissné* (*Fauvigny*) ma is derekasan helyt állt magáért. — *Kendi* (*Boriska* (*Clarisse*)) a kisasszony feleségemet finom diszkreációval adta. — *Németh* (*Bouguillon*), mint eddig mindig, ma is az első erők közé érdemesítette magát. — *Tiszay* (*Del Estropade*) önmagát multa felül. — *Tiszayné* (*bároné*) a szakácsnéből avanszirozott bárónét kagcagatóan alakította. — *Takács* *Jolán* (*Roger k. a.*) használható tag. — *Nádassy* (*Toupin*) nem maradhat el egy előadásról, mint *Mezei* sem, hogy hiányát észre nem vennők. — A férfi kar, *Németh*-el az élén, nagyon hatásosan énekeltek a „bon jour“ szerenádöt. — Bár többen lettek volna jelen mint voltak, hogy a jó véleményt róluk minél többen vinnék széjjel.

Pénteken, május 21-en, Gyöngyi népszínműve a „Hortobágyi virtus“. Jól sikerült előadás volt, melyből az oroszlátrész *L. Szigeti Lujza* (*Terecska*) — *S. Molnár Vilma* (*Veron*) — *Németh* (*Gyuri*) — *Laczi* (*Kemény*) fejtelteket illette. Várakozásunkat teljesen kielégítették. — *Kalmár* (*Márton*) is jól játszott, csak kissé jobban figyelne a hatásos jelene-tekre és csak engedné látni az arcán is, hogy átérezte a hatásos jeleneteket. Különben a kilene évből, ameddig kell forrania, mig kiforr a jó színésznek is, még neki jóeskan van hátra. — *Nádasi* (*Janesi*) szintén jól mutatott kis szerepében.

Heti műsor: Holnap, hétfőn, leszálított helyárrakkal: *Holtomiglan*, énekes életkép, — kedden: *Dünanan apó* és fia utazása, operet, — szerdán: itt először *Béni bácsi*, bohózat, — csütörtökön: *Trapezunti heregnő*, operet, — pé-

teken: *Tüzérek* gyakorlaton, énekes bohózat, — szombaton: *Tiszay jutalomjáték* Kék asszony, operet.

Külömfélék.

— **Személyi hir.** Ófelsége a király *Chyzer* Kornél dr. miniszteri tanácsosi címmel és jeleggel fölrüházott belügyminiszteri osztálytanácsost az egészségügyi osztály fejté, pár év előtt vármegyénk kitűnő főorvosát, miniszteri tanácsossá nevezte ki.

— **Kazinczy-émlékünnep.** A következő becses sorokat vettük és ajánljuk olvasóközönségünk hazafias indulatába: Tekintetes szerkesztő ur! A sárospataki főiskola és tanítóképző intézet ez évi Kazinczy-ünnepé f. hó 29-én lesz Széphalmon, a nagy nyelvreformátor mauzoleuma előtt, mindkét intézet tanári karának és ifjuságának részvételével. Az ünnepet a sárospataki főiskola énekkara és közigazgatója nyitják meg; az ünnepi beszédet *Köcse István* tanítóképző intézeti tanár fogja tartani; a Kazinczy-jutalmakat az arra érdemessé válandó ifjaknak az igazgatók fogják kiosztani. Szerepelni fog az állami tanítóképezde énekkara is s esetleg a pályanyertes akadémiai ifju is felolvas egy részletet saját művéből. Sziveskedjék ez ünnepet becses figyelmére méltatni s erre Zemlén-vármegye közönségének figyelmét is felhívni. — Fogadja stb. Sárospatak, 1897 május 18-án. *Radácsi György* akadémiai és közigazgató.

— **Állami iskolák létesítése.** Lapunk ma egy hetes számában megemlékeztünk Ujhely város képviselőtestületének f. hó 15-iki közgyűlésében hozott arról a meszsze jövőbe kiható határozatáról, melyet az állami elemi és polgári leányiskolák létesítése ügyében a közoktatásügyi miniszter leiratának beható tárgyalása után *egyhangulag* hozott. A nagy fontosságú határozat, melynek hozatalában a közgyűlésen jelen volt *Dókus Gyula* ref. egyh. főgondnoknak, *Nemes Lajos* kir. tanfelügyelőnek és *Fejes István* ref. lelkésznek nem csekély része van, lényegében így szól:

Az ügy beható tárgyalása után elnöklő főbíró által azon körülményre, hogy a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak f. évi 15321 sz. a. kelt intézvényében foglalt feltételeket képviselőtestület elfogadja-e, illetőleg az abban körvonalozott áldozatokra kész-e: az 1886. évi XXII. t. c. 59. §-a alapján a névszerinti szavazás elrendeltetvén „igen“-nel szavaztak: *Behyna Miklós*, *Ember Ernő* *Mjhály*, *Fejes István*, *Hornay Béla* dr., *Jelenek Adám*, *Juhász Jenő*, *Reichard Salamon* dr., *Szepessy Arnold* dr., *Szentgyörgyi Vilmos*, *Schön Vilmos* dr., *Székely Elek*, *Szóllósi Artur* és *Pataky Miklós*; „nem“-mel senki sem szavazott, ekként a képviselőtestület elvileg elhatározta hogy:

a) az állami elemi népiskola számára az 1898/99-ik tanévben nyolc tanteremből, egy tanítói tanácsszoba és szükséges mellékhelyiségekből álló s a népoktatási törvényekelének mindenben megfelelő iskolahelyiséget ad át kellően bebutorozva; azontul pedig oly arányban gondoskodik mindig a tanhelyiségek bebutorozása felől, amely arányban szükségessé válik az állami elemi iskola tovább fejlesztése;

b) az összes iskola-épületeknek állandóan jókarban tartása a tanhelyiségek fűtése és tisztogatása a város terhe leend;

c) fizeti a város közönsége az 1868. évi XXXVIII. t. c. 36. §-ának figyelmébe vételével az 5%-os iskolai adót, behajtja a szabályszerű tan- és felvételi díjakat, ellenben a minden tanítói állomás után járó 12 ft tanítói nyugdíjilleték fizetését el nem vállalhatja.

Az állami polgári leányiskola tekintetében pedig kötelezi magát a város közönsége, hogy az iskola számára a jövő 1898/99. tanévtől egy teljesen megfelelő épületet ad át s annak összes helyiségeit butorokkal és a szükséges taneszközökkel felszereli, hogy együttesen nyitassék meg.

Az ev. ref. egyház tanácsának azon ajánlatát, hogy a két iskola részére saját telkét átengedi, a képviselőtestület köszönettel elfogadja, s a feltételek megállapítása a megköthendő szerződés tárgyát képezendi.

Hogy pedig a képviselőtestület a két iskolának kiépítése tekintetében is tájékozta magát, megkeresi a f. é. 8. sz. a. kelt határozattal kiküldött bizottságot, hogy a felolvasott miniszteri intézvényben foglaltak figyelmébe vételével véleményes előterjesztését adja be, s abban az építkezéssel és felszereléssel járó költségek mennyiségére, nemkülömben ezeknek miként leendő felszerelésére is terjeszkedjék ki, hogy ezek iránt a képviselőtestület újabb határozatot hozhasson.

— **Eljegyzések.** *Pilis* *Béla* földbirtokos f. hó 25-én vált jegyet *Hericz Etelkával*, néhai

csörgői és regmezi Hericz Márton vm. arvaszéki elnök szép és kedves leányával. — *Dékány János* kir. alügyész tegnap váltott jegyet néhai felső-vályi *Vályi István* kir. közjegyző szép és szellemes leányával *Ellával*. — Gratulálunk!

— **Halálozások.** *Mester István* központi tb. főszolgabíró tisztelt barátunkat, mint részvételt értesülünk, mely gyász érte. Edes anyja, szül. *Mitrovics Terézia* urnó f. év máj. 13-án *Nagy-Körösön* elhunyt. Halála S.-A.-Ujhelyben is igaz részvételt keltett, mert az elhunyt, kinek férje 32 éven át volt itt közbeesülésnek örvendő igazgató-tanító, e hosszú évek során át sok tisztelőt és barátot szerzett magának. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta: Alulírottak a magunk s rokonaink nevében mély fájdalommal jelentjük, hogy a szerető és gondos édesanya, testvér, anyós és nagyanya özv. *Mester Istvánné*, született *Mitrovics Terézia* élte 61-ik, özvegyisége 17-ik évében hosszas gyengélkedés után folyó hó 13-án esteli 9 órakor örök álmra szenderült. Nagy-Körösön, 1897. május 14. Béke lengjen kihült porai felett!

— A sárospataki ref. főgimnázium II. osztályának egy szorgalmas tanulója: *Czike Sándor* f. hó 13-án agyhártyagyulladásban elhunyt. Temetése 14-én délután a főiskola udvaráról történt, a tanári kar és az ifjuság teljes részvétele mellett. — *Irányi Imre*, néhány év előtt az „*Irányi és Nebesz*” ujhelyi volt kereskedő cégnek egyik tagja, folyó hó 19-én hosszas sorvasztó betegség után 44 éves korában meghalt. Másnap temették el sógora: *Ligeti Bertalan* bőrkereskedő Rákóczi-utcai házából. — *Özv. Truttler Józsefné*, szül. *Paulovics Mária* f. hó 18-án végelgyengülés következtén 80 éves korában meghalt. Férje az ötvenes évek elején Ujhely városának bírja volt s az ő bíraskodása alatt égették el a Kossuth-bankokat. Utódai nem maradtak s így 35–40 ezer forintot érő vagyonát a rokonai örökölték.

— **Nyári mulatság.** Az ujhelyi városi kaszinó közelébb tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a jövő június hó 12-én az Abonyi-féle kert helyiségben *táncmulatságot* fog rendezni. Semmi kétségünk az iránt, hogy a városi kaszinónak ez, a szezonban első mulatsága, mint a multban mindenkor, most is a közönség általános részvételével fog találkozni, s pompásan fog sikerülni.

— **Podleszny János**, helybeli fényképész e helyen is közhírré teszi, hogy bátyja *Podleszny András* kassai hírneves fényképésznek Sátoralja-Ujhelyben a főtéren özv. *Szent-Györgyi Lajosné* 489. számú házában már hosszabb idő óta fennálló fényképészeti műtermét átvette és azt a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelőleg újonnan rendezte be. Az arekép felvételeken kívül elvállal minden a fényképészeti iparághoz tartozó munkák készítését és számos éven át e szakban nyert bő tapasztalatainál fogva igéri, hogy a mélyen tisztelt közönség megbízásait a legjobban fogja teljesíteni, miért is a közönség pártfogására támaszkoeva, számos látogatást kér.

— **Hangverseny Sárospatakon.** *Leeb* Vilmos országosan ismert zongora-művész és budapesti zeneszerző, kiról a *Zemplén* közelebbi száma bővebben szólt, Sárospatakon f. hó 17-én (hétfőn) a főiskola imatermében *hangversenyt* rendezett a következő műsorozattal: 1. „Nagy hangverseny-ábránd.” Irta: *Leeb Vilmos*. 2. a) „Polonaise a dur.” Chopin-é. b) „Adagio cantabile.” Beethoven-tól. c) „Ábránd.” Schumann-tól. 3. a) „Cigány ábránd.” Irta: *Leeb Vilmos*. b) „Erlkönig.” Schubert-Liszt. — A hangverseny nem nagy közönség volt jelen, de a jelen voltak teljes mértékben gyönyörködtek *Leeb* szép játékában, s nem fukarkodtak tapsban, elismerésben a nyújtott művészi előadásokért.

— **A sárospataki ref. főgimnáziumban** május hó 13–15. napjain tartattak a VIII. osztály vizsgálati *Szinyei Gerzson* és *Bálint Dezső* igazgató-tanácsosok elnökelete alatt. Vizsgálatra jelentkezett 29 növendék; sikerrel vizsgázott 20, osztályismétlésre útasított 3, javítóvizsgálatra 6. A vizsgálaton átmert növendékek, kikhez a múlt évről még 3 esatlakozott, május 17–21 napjain állottak érettségi írásbeli vizsgálatot; a szóbeli érettségi vizsgálat jun. 17–19. napjain lesz, a közoktatási kormányt *König Gyula* dr. műegyetemi tanár fogja képviselni. r. l.

— **A sárospataki ref. főiskola**, miután az egyházmegyei többsége ezúttal még az államsegély igénybevétele ellen nyilatkozott, a következő szükségnek engedve, a saját erejéből fogja megpróbálni a gimnáziumban a parallel-osztályok felállítását, s már a legközelebbi iskolai év (1897–98) elején felállítja az I. párhuzamos osztályt, melyet aztán fokozatosan fog fejleszteni. Reméljük, hogy az államsegély ellenzői nemcsak szavakban fogják hangoztatni a *Rákócziak* szellemét, hanem tettekben, protestáns áldozatkészségben is igyekeznek a *Rákócziak* nyomdokaiba lépni! r. l.

— **Tanulmányut.** A sárospataki ref. főiskola teológus-itjai, több tanár vezetés mellett, f. hó 22-én a reggeli vonattal Debreczenbe utaznak,

hogy ott a kollégium életét az egyházi és iskolai viszonyokat közvetlenül szemlélet útján megismerjék, tanulmányozzák, s főként, hogy ottani kartártársaikkal, a debreczeni teológusokkal baráti összeköttetésbe jussanak. A kirándulás 3 napig fog tartani.

— **Egy új gyógykezelés-módszer:** Általános feltűnést kelt a tudományos és társadalmi körökben *Kovács Izsó* dr. orvosnak egy már évek óta gyakorlott és kipróbált új speciális gyógykezelés-módszere, melylyel asthma-, szív- és vesebajokat, hólyag-és bőrbetegségeket kezel. Fentnevezett orvos ezen betegségeket, új elvi szempontból kiindulva, a vér tisztítása által gyógyfűvekkel gyógyítja és rövid idő alatt, nemcsak Budapesten, hanem az ország majdnem minden részében, sőt annak határán túl is valóban feltűnő s bámulatos eredményei által tünik ki. *Kovács Izsó* dr. május hó óta Budapesten *Andrássy-ut 47. sz. alatt lakik.* Btt.

— **Az „Anker” élet- és járadékbiztosító-társaság XXXVIII. üzletévi zárszámadásából** látható, hogy ezen társaság új üzletekben nagy gyarapodást mutat fel az elmúlt évben és a tartalékalapok jelentékenyen emelkedtek, valamint a nyereség-jogosultsággal biztosítottak nyereségosztaléka is nagyon kielégítő volt. 47.7 millió forinttal emelkedtek a tartalékalapok, melyek az elvállalt kötelezettségek fedezésére szolgálnak, 58³/₄ millió forintot felüli összeget tesz ki a társaság vagyona, mely ingatlanokból (6 ház Budapesten és Bécsben) pupilláris kölcsönökből és pupilláris értékpapirokból áll, A társaság mindig arra törekedett, hogy biztosítottjainak a legnagyobb kedvezményeket nyújtsa és a társaság nyereségéből az idén is 100.000 forintot adott a biztosítottak nyereség-osztalék-alapja részére. A IV. IV. a Cgd táblázattal M. osztalékértv szerint biztosítottak az évben is — mint már 16 év óta — a fizetett évi díjak 25%-át kapták nyereség-osztalék gyanánt. A B. osztalékértv szerint Cga vagy Hga táglázattal biztosítottak — most telvén le az ezen módozat szerint biztosítottaknál az első három évi időszak — az összes 3 évi befizetett díjnak 30%-át kapták nyereség-osztalék gyanánt. A nyereség-osztalék készpénzben felvehető, az évi díj esőkéntesére vagy a biztosított összeg felemelésére fordítható.

— **Időjósolat május 23-ára.** Enyhe, zivatarok, helyenként esapadék.

Nyersselyem básztruhákhoz való kelmét

8 fnt 65 krtól 42 fnt 75 krig egy teljes öltönyre — Tussors- és Shantungs-Pongees valamint fekete, f.hér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 fnt 65 krig méterenként sima, csikos, kockásított, mintázott, damaszt, s a. t. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával köldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **Selyemgyárak Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 3.

Irodalom.

— **Összevissza.** Az „Athenaeum Olvasótárában”, melyet már az egész országban mindenfelé olvasnak, most *Kazár Emil*től jelent meg egyszerre két kötet apróság „*Összevissza*” cím alatt. Ebben a két kötetben találjuk *Kazár Emil* legszebb tárca-cikkelyeit, melyek a mily érdekesek, ép oly tanulságosak is. Ebben az „*Összevissza*”-ban, mely csakugyan megfelel a nevének az északi polustól a déli polusig, aztán keresztben, az egész vliág minden tájékáról találkozunk vonatkozásokkal, érdekes leírásokkal. A szemkáprázató változatosságot, mely persze maga is gyönyörködte, csak fokozza az a derült kedély, az a jóízű humor, mely *Kazár Emil* minden tollvonását kíséri. Egyes kötet ára 50 kr. lapható minden hazai könyvkereskedésben.

— **A Vasárnapi Ujság** május 9-iki száma 31 képpel s a következő tartalommal jelent meg: A „török-görög háború” (Ozman, Edhem, Hafiz, Hamdi és Reuf pasák areképpel és térképpel.) — Költemények: „Tavaszi szellő” *Kozma Andor*tól: „Elvégeztetett” *Baranyától*. — Regénytár: „Polgárháború”. *Regény. Irta Rákosi Viktor.* (Linek Lajos rajzaival); — „Az uszó sziget.” *Verne Gyula* új regénye (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — „A leghírhedtebb méregkeverő asszony” *Könyves Tóth Kálmántól*. — „Hortobágyi esikósok Amerikában” (képekkel). — „Ujságok Krisztus előtt.” — „A török hajóhad utrakelése a háborúba” (képpel). — „Eljegyzés a Koburg családban” (*Dorothea koburgi hercegnő és vőlegénye areképpel*). — „A műcsarnokból” (képekkel a tavaszi kiállításról. *Aggházi, Balló, Baditz, Keleti, Telepi, Pállik, Vastagh György, Jantyk, Neogrady, Kernstock, Zemplényi, Ipoly, Karvaly József, stb. festményei után*). — „Zsófia alenconi hercegnő” (areképpel). — „A Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése.” — Irodalom és művészet. Közintézetek és egyesületek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetése negyedévre 2 ft, a „Politikai Ujdonságok”-kal

együtt 3 ft. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél-évre csak 1 ft 20 kr.

Egyesületi ügyek.

Meghívó.

A s.-a.-ujhelyi városi kaszinó saját helyiségében folyó évi május 30-án rendkívüli közgyűlést tart, melyre a kaszinó tagjai ez uton is meghívottak. A *Közgyűlés tárgya:* Tagsági díjaknak f. évben 2 fttal való felemelése.

S.-A.-Ujhely, 1897. május 15-én.

A választmány.

Tanügy.

Köszönet a városatyáknak.

(K. S.) Az 1897. év május hó idusa megvan örökítve városunk történetében egy oly tettel, mely őszinte örömmel tölti el a tanügy minden barátjának keblét. A városi képviselőtestület megszavazta az 1898/9. iskolai évben megnyitandó állami polgári leányiskola és elemi népiskolára szükséges épületeket. Egy régóta érezhető nagy hiányt pótol, különösen az előbbi iskolát illetőleg, ezzel a képviselőtestület, mert bizony sajnos tapasztaltuk, hogy leányainknak meg kell elégedniük az elemi iskolában elnyert ismeretekkel, melyek pedig csak gyenge alapját képezik azoknak a követelményeknek, melyeket egy hivatásat később helyesen betöltőni szándékozó leánytól megkívánhatunk, — ha csak nem akarjuk egy helytelen alapon álló intézetbe „felsőbb oktatásra” adni.

A városatyái ugyan nem viselheték volna némi pirulás nélkül az „*atya*” nevét, ha a polgári leányiskola épületét fel nem ajánlják, mert láthatunk-e csak némi műveltséggel bíró apát, ki leányainak nevelésére ne hozna tőle telhető áldozatot, de azért büszkén és emelkedett fővel kell, hogy elhagyták legyen a város háza tanács-termét, mert valóban nagy áldozatot hoztak.

Mi pedig egy nagy gondtól megszabadulva lélekzöttünk fel, olvasva másnap lapunkban az „*Örömhír*”-t és igazán örvendtünk, mert biztosítva éreztük leányainknak további nevelését. S ez örömlenket fokozta még az is, hogy a városatyák *egyhangulag* hozták ezt az áldozatot a nevelésügy oltárára. Városunk közvéleménye már régen tisztában volt az iránt, hogy igényt tarthat a kultúra oltárára hozandó áldozatra és hogy ezt tőle meg nem tagadják. És ha városunk közművelődésének felvirágzását óhajtó városatyák nagy részét e hó 15-én mégis félelem szállta meg, ez nem a kimenetel bizonytalanságának, hanem csakis annak volt tulajdonítható, hogy tartottak attól, hogy mégis akadáhat egyik vagy másik képviselő, ki feltétlenül és folytonos takargatás, halasztás és megjegyzései által, mint azt néhány évvel ezelőtt is városunk tanügyére nézve tapasztaltuk, esőkkenthetné a képviselőtestület nagy jelentőségű határozatának becsét.

Ha valaki azt kérdi, mi idézte elő ezen lélekemelő egyhanguságot, arra az a válaszunk, hogy végre az ellentétes állásponton álló városatyák is belátták, hogyha a város annyit fordított gazdasági és különösen szépművészeti céljaira, leányainknak teljes nevelését is kell biztosítani. Nekünk ugyan az a véleményünk, hogy előbb kellett volna erről gondoskodnia s csak azután a város szepítéséről, mert előbbre helyezük a tartalmat, mint a külsőt, de így is a legnagyobb közönséggel és hálával fogadjuk a nemes elhatározást.

Másrészt azonban önéreztiesen kimondhatjuk anélkül, hogy attól kellene tartanunk, hogy valaki szerénytelenséggel fog bennünket vádolni, miként sok tekintetben elősegítette a kultúra e fényes győzelmét az a tagadhatatlan tény, hogy lapunk majdnem huszonöt év óta nyitotta meg hasábjait*) oly cikkelyeknek, amelyek a polgári leányiskola létesítését a legállhatatosabban sürgették. Hosszu munkának a gyümölcsét fogjuk tehát megkapni, de most az aratás kezdetén nagy lelki örömmel kimondhatjuk, hogy munkánkat nemes és áldásos gyümölcs természetére fordítottuk. És e munkának nagy részét kivette a most valóban megérdemelt kitüntetésre ajánlott kir. tanfelügyelőnk is, ki nevéhez méltóan fejezte ki több ízben, hogy működése leg-szebb idejének fogja tartani azt a napot, melyen a polgári leányiskola megnyílik.

Lesz tehát városunknak is felszentelt csarnoka, melyben majd arra hivatott tanerők a felsőbb leánynevelés nagy és nemes munkáját fogják végezni!

Az állami elemi iskolára vonatkozólag megjegyezzük, hogy ezt oly intencióval kezde-

*) E sorok írója a polgári leányiskolának városunkban való felállítását sürgető cikkelyeinek elsőjét lapunk 1875. évi november hó egyik számában írta meg. Szerk

ményez városn lába na tanköte tandó t sorban felvétel S atyákna valóban felmag

10767.

hirre te országo bór-irh atól—j fog me és ped S

1484.

iskolai mélt. gazdas nitók augusz jászber lósi és pedig néptan rendez mindeg ugy az szóval A felvehé mazva iskola érzelmi nyílik.

A nyüket hoz ez hó 10 abban vétetn höz a zatát, datási igazol mazás

niszte számu uraka folyó bezáro pesítő tanító és ell

uraka terium hivata

1620.

Z

saság dalmi iróink minde Nagy ide v és is ajánl

dalmi megr olesó tésre ben k az át lenne

ményezte a közoktatási miniszter, hogy abban a városunkban lévő 400—500, a felekezeti iskolába nagyrészt szegénységük miatt nem járható tanköteles nyervek oktatást, tehát a felosztandó református iskola növendékein kívül első sorban ezeket vegyék fel az iskolába, vagyis a felvétel lehetőleg ne történjék jelentkezés szerint.

S most ismét köszönet az érdemes városatyáknak, kik a t. szerkesztő ur idézete szerint valóban éretnél maradandóbb emléket állítottak fel maguk számára ez áldozattal!

Vármegyei Hivatalos Rész.

10767. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
Hirdetmény.

Az érdeklődők tájékoztatása céljából közhírré teszem, hogy az idei budapesti Medárd napi országos vásár, a május 26-ától—31-éig tartandó bőr-irha-vásár kivételével, folyó évi június 13-ától—június 26-ik napjáig terjedő 14 napon át fog megtartatni, a mely időben az állatvásár is, és pedig június 20 és 21-én fog megtartatni.
S.-A.-Ujhely 1897. május 20.

Matolai Etele, alispán.

1484., 1620. sz. Zemplén-várm. kir. tanfelügyelőjétől.

Értesítések.

I.

A vármegye területén működő összes népiskolai tanító urakat értesítem, miszerint a Nagymélt. Vallás és közokt. m. kir. Minister Ur a gazdasági ismétlő iskolákban alkalmazandó tanítók gazdasági kiképzése céljából folyó év augusztus havába az adai, algyógyi, csákovári, jászberényi, kecskeméti, lugosi, nagyszentmiklósi és pápai m. kir. földmives iskoláknál és pedig mindenütt 25 — 25 összesen tehát, 200 néptanító számára négy hétig tartó tanfolyamot rendeztet. — E tanfolyamokra felvett néptanítók mindegyike 50 frt. átalányban részesül, melyből egy az uti költség, mint az intézeti ellátási díj, szóval minden költség fedezendő.

A tanfolyamra csak azon tanítók lesznek felvehetőek, kik oly községekben vannak alkalmazva, a mely községekben a gazdasági ismétlő iskola az 1896 évi 60.764 sz. a kiadott szervezet érzelmében az 1897/8 tanévben biztosan megnyílik.

Az illető tanító Urak felvétel iránti kérvényüket a vallás és közokt. m. kir. miniszteriumhoz ezimeze hivatalomhoz legkésőbb f. évi június hó 10-ig okvetlenül terjeszszék be, megjelölvén abban világosan a helyet a hová magukat felvétetni óhajtják, egy szintén csatolják kérvényükhöz a községi előljáróság azon hiteles nyilatkozatát, hogy a községi képviselőtestület, a gazdasági ismétlő iskola felállítását elhatározta. — Igazolandó továbbá a tényleges tanítói alkalmazás, életkor és testi egészség.

II.

A Nagymélt. vallás-és közokt. m. kir. miniszterium folyó évi április hó 29-én kelt 5640. számú rendelete alapján értesítem a t. Tanító urakat, hogy a váci siketnémák intézetében folyó évi július hó 2-től augusztus hó 14-ig bezárólag a dadogók és hebegők oktatására képesítő tanfolyam fog tartatni, melyre 28 tanár, tanító és tanítónő az intézetben szabad lakás és ellátás élvezete mellett vétetik fel.

Felhívom azért a pályázni kívánó tanító urakat, hogy a vallás-és közokt. m. kir. miniszteriumhoz címzett kérvényeiket május hó végéig hivatalomhoz okvetlenül nyújtsák be.

S.-A.-Ujhely, 1897. május 15-én

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

1620. sz. Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelőjétől.
Zemplénvármegye T. iskolai előljáróihoz!

A Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság által kiadott Nagy Lexicont, mint oly irodalmi és köznevelődési vállalatot, mely legjobb iróink közreműködésével s a hazai viszonyok minden oldalú figyelembevételével készült a Nagymélt. vallás és közokt. m. kir. miniszterium ide vonatkozó rendelete alapján a T. Tanító Urak és iskolai Előljáróságok figyelmébe melegen ajánlom.

Megjegyzendő, hogy a fent nevezett irodalmi és nyomdai részvénytársaság hajlandó a megrendelő tanintézeteknek a bolti áránál 11 fttal. olcsóbban, tehát 85 forintért és öt évi részletfizetésre a Lexicont szállítani úgy, hogy minden évben két részlet lesz fizetendő, s így a tiz részlet az átvételtől számítva fél évenként 8 frt. 50 krral lenne esedékes.

S.-A.-Ujhely 1897 Május hó 14-én.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

1032/I. 897.

A tokaji járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Halálozás folytán üresedésbe jött Tolesva nagyközség jegyzői állásra ezenel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása: 500, esetleg 600 frt évi fizetés, természetbeni lakás a városházánál kerttel szabályrendeletileg megállapított munkadíjak és az anyakönyvvezetési teendők teljesítéséért 100 frt tiszteletdíj.

A választás határidejéül folyó évi június hó 11-ik (tizenegyedik) napjának délelőtti 10 óráját tűzöm ki Tolesva nagyközség házához.

Felhívom mindazokat kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. évi I. t. e. 6. szakaszában előirt okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi június hó 8-ik napjáig hozzám annál inkább benyújtsák, mivel a később érkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Kelt Tokaj, 1897. május hó 14-én.

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

2463 I. 97.

A bodrogközi j. főszolgabírájától.

Körözés.

Karesa község határában f. évi május hó 10-én egy csillagos pej kanca 8—9 éves ló bitangóságban találtatott s az ottani előljáróság által gondozás alá vétetett.

Mely körülményt azzal tesz közhírré, hogy ha a ló igazolt tulajdonosa 14 nap alatt nem jelentkeznék, az 1894. évi 12. t. e. értelmében nyilvános árverésen el fog adatni.

Kir.-Helmecz 1897. május 19.

Dr. Pilissy, szolgabíró.

Nyilt-tér. *)

2751 sz. bf. 1896.

Ó Felsége a Király nevében

a tokaji kir. járásbíróság becsületsértés vétsége miatt terhelt Gecei Lajos elleni bünyfenyítő ügyben következőleg

Ítélt:

Vádlott Gecei Lajos 30 éves, nőtlen, róm. kath. plébános, büntetlen, o.-liskai lakos az ellene Dr. Nánási Adolf által vádba tett, a b. t. k. 261. §-a ütköző becsületsértés vétségében vétkesnek mondatik ki, s ezért elítéltetik ezen kir. járásbírósnál az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett befizetendő, — az 1892. évi XXVII. t. cikkben jelzett célokra fordítandó s behajthatatlanság esetén a b. t. k. 33. §-a alapján öt (5) napi fogházra átváltotatandó 50 azaz ötven forint pénzbüntetésre, s az esetleg felmerülő költségek megfizetésére.

Az esetleg felmerülő tartási költségek az 1890. évi XLIII. t. cz. 9. §-ának rendelkezéséhez képest közadók módjára lesznek behajthatók.

Köteles továbbá vádlott Gecei Lajos a magánvádló Dr. Nánási Adolf részére 20 ft. ügyvéd képviselői költséget, Ender Gusztáv, Muraközi István és Riehvasszki Károly tanuk részére fejenként 2—2 ft tanudíjat, — Nagy Albert, Nagy Kálmán és Abaházy József tanuk részére fejenként 2—2 ft. fuvar és 2—2 ft napi-díjat ezen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett lefizetni.

Ezen ítélet indokaival együtt jogerőre emelkedése után a S.-A.-Ujhelyben megjelenő „Zemplén“ című hírlapban a vádlott Gecei Lajos költségén közzé tétetni rendeltetik.

Indokok:

Magánvádló Dr. Nánási Adolf o.-liskai lakos becsületsértés vétsége miatt kérte Gecei Lajos o.-liskai lakost megbüntetni, mert Gecei Lajos az o.-liskai képviselőtestülethez intézett s a feljelentéshez másolatban csatolt levélben róla azt állította: büntetett előéletű, s hogy őt az utcán nyilvánosan megbítagolták.

Terhelt Gecei Lajos a tárgyalás során beismerte, hogy a képviselőtestülethez intézett levelében magánvádlóról azt állította, hogy büntetett előéletű, s hogy magánvádlót az utcán nyilvánosan megbítagolták.

Védelmül előadta, hogy ő fenti állításával nem akarta magánvádlót sérteni, mert magánvádló becsületsértés vétsége miatt tényleg volt büntetve, s mert hallomása szerint magánvádlót az utcán nyilvánosan megbítagolták, az utóbbi beigazolása végett tanukra hivatkozott, s kérte, hogy ezen állításának bizonyítása engedtessek meg.

Tekintve, hogy azon állítása vádlottnak, miszerint magánvádlót az utcán nyilvánosan megbítagolták, magánvádló mint közhivatalnok hivatalának gyakorlatára nem vonatkozik, s vádlott egyáltalán nem igazolta, hogy állításának célja a köz vagy jogos magánérdek megóvása volt, tekintve, hogy az állítás csak oly esele-

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget: szerk.

ményre vonatkozik, mely csak a sértett fél indítványára vonható bünyvadi eljárás alá, tekintve, hogy a b. t. k. 364. §-a szerint ezen állítás valódisága bebizonyításának helye nincs, s hogy jogilag nyilván valótlanok tekintendők, tekintve, hogy habár magánvádló beismerte, hogy becsületsértés vétsége miatt jogerőnyesen elítéltetett, s ezen bünyvadását már kiállotta, mégis miután általános jogi elv, hogy a bünyvadás kiállása a bünyvadás nyomait eltünteti — vádlottnak a képviselőtestülethez intézett levelében foglalt úgy ezen állítása, hogy magánvádlót az utcán nyilvánosan megbítagolták — mint azon állítása, hogy magánvádló bünyvadását kiállotta, a b. t. k. 261. §-ba ütköző becsületsértés vétségének tényelmét magában foglalja; tekintve hogy vádlott azon védekezése, hogy sérteni szándékában nem volt az inkriminált levél tartalma s hangja által nyilván megeafolva van; tekintve, hogy magánvádló úgy feljelentésében, mint a tárgyalás kezdetén vádlottat nem rágalmazás, hanem becsületsértés vétsége miatt kérte elítélni: ugyan azért vádlottat a b. t. k. 261. §-ában ütköző becsületsértés vétségében vétkesnek kellett kimondani, súlyosító körülményül véve társadalmi állását, miveltségét, enyhítőül bünyvadás előéletét, figyelemmel vagyoni viszonyaira, az ítéletben kimért bünyvadásal fenytetni.

Vádlottnak az eljárási költségekben történt elmarasztaltatása a 2265/1880 I. M. rendelet 107. §-a — az ítéletnek a „Zemplén“ című lapban magánvádló kérelme folytán leendő közzétételére vonatkozó rendelkezés a b. t. k. 277 §-án alapszik.

Kelt Tokajban, 1896. november hó 28-án.

Szabó Lajos

kir. aljárásbíró.

Nyilatkozat.

A tokaji kir. járásbíróság fentebb közölt 2751/bf. 96. szám alatti ítéletét a következő kijelentéssel kell kiegészítenem.

Mínt hogy Gecei Lajos ur a megéjtett tárgyalás során azt adta elő, hogy — miként hallomásból tudja — Lefkovics Róbert o.-liskai lakos volt az, aki Dr. Nánási többé egyén jelenlétében nyilt utcán bitagnak nevezte, én megbízom képviselőtestületben Lefkovics ellen a tokaji kir. járásbírósnál fenytő panaszt tettem, a tárgyalás során azonban ő maga a leghatározottabban tiltakozott azon feltevés ellen, mintha Dr. Nánási megsértette volna, — a Gecei ur által nevezett összes tanuk vallomása alapján pedig a Lefkovicsról terjesztett hír különben is teljesen valótlanok bizonyult, miért is a kir. járásbíróság őt 429/97. bf. szám alatt hozott ítéletében a becsületsértés vétségének vádjá alól felmentette.

Kelt Tokajban, 1897. május 19-én.

Dr. Engl Jakab

ügyvéd,

mint Dr. Nánási Adolf képviselője.

GÖRBERSDORF

Klímat. gyógyintézet tüdőbetegek számára.

1896. július 28-án.

Alólírott, mint görbersdorfi tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetének tulajdonosa, segíteni akarván a szenvedő emberiségben, örömmel hozom nyilvánosságra, hogy gyógyintézetemben a

„Margit“ Magyar Selters

gyógyvizet 1879. óta állandóan a legjobb eredménnyel alkalmazom a légutak hurutos bántalmainál. A Margit-víz gyógyintézetemben is kivívta magának a megérdemelt Magyar Selters gyógyvíz elnevezést. A legtisztább lelkiismerettel ajánlom ezen kiváló gyógyvíz alkalmazását orvostársaimnak és a mellbajokban szenvedő emberiségnek is.

Dr. Theodor Römpler.

A szerkesztő postája.

H. J. urnak — Sztropkó. Cikkelye kiszedve várja a jövő számot.
B. J. urnak — Helyben. Tárgyalmaz miatt csak jövő számunk hozza.

Heti naptár.

Vasárnap,	május 23.	Rogate.
Hétfőn,	május 24.	Már. ker. s.
Kedden,	május 25.	Orbán pp.
Szerdán,	május 26.	Ner. Fülöp.
Csütörtökön,	május 27.	Aldozó esütörtök.
Pénteken,	május 28.	Emil vt. †.
Szombaton,	május 29.	Maxim pk.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza,
Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

Kitünő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománc

3 árnyalatban.

Eisenstädter testvéreknél Bécsben.

Teljesen használatra kész, esinos és a ezélnak megfelelő 1 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománc egy óra alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló-zománc közvetlenül a dobozból mázolható fel.

Linoleum padló-zománc használatra sokkal olcsóbb, mint a többi padló-fény-máz.

Kapható minden nagyobb festék- és gyógyszer-üzletben.

Egyedüli főraktár S.-A.-Ujhelyben:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL.

Tk. 2173/1897. szám.

Hirdetmény.

Rokító község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és az 1891. évi 16. törv. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E czélből az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1897. évi június hó 15-én fog kezdődni.

Emnélfogva felhívjuk:

1. az összes érdeklettek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalan észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t. cz. 15.—18. és az 1889. évi 38. t. cz. 5. 6. 7. és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létre jöttét a kiküldött bizottság előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbíróság telekkönyvi hatósága, Homonnán, 1897. évi május 4-én.

Kótsch Jakob
kir. albiró.

GUTORI FÖLDES KELEMEN

aradi gyógyszerész

Margit-Crémeje.

Margit-Créme legjobb arc crême rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások bőrátká (Mitesser) ellen.

Margit-Créme egyedüli szer bőrpattanások, arc- és kézzörő-ödés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve ezáltal rögtön fölvetetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy májfoltokkal fedett arc 3—4 nap alatt alabástromfehérre lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan miután nem zsíros hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arc nem lesz olyan fényes, mint más krémektől, azért nappal is használható.

Margit-Créme nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hőlgypor fehér, rózsá és crême 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon felirattal és czimerrel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Valódi minőségben kapható: S.-A.-Ujhelyben

Widder Gyula és Sárospatakon Terstyanszky K.

urak gyógyszerüzleteiben.

Szomoru — de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékok észlelünk sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de de ha ez testi egészségünkönél az eset, szimba se vesszük. Egy kis köh gés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Úgyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség.** Ugyet később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen a kéznél. A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése a mit idejekorán használva. Egger kellemes ízű **Sodapasztillája** csakhamar beszűntet (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek. Egger kitünő ízű **Mellpasztillája** megóv bennünket a bajtól teljes bizossággal (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoz 25 kr.)

Kaphatók minden gyógyszerüzletben S.-A.-U helyben: **Widder Gyula, Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos** urak gyógyszerüzleteiben. **Főraktár:** Nádor gyógyszerüzlet (Dr Egger Leo és Egger J.) Budapest Váci-körút 17.

A munkácsi uradalom ásványvizei

a milleniumi kiállítás egészségügyi csoportjában kiállítva,

Diszoklevéllel lettek kiünte've.

Szolyvai és Polenai

égyvényes ásványvizek,

köszvényes bántalmak és gyomor bajok specificumai, egyszersmind jeles bor-vizek is.

Luhai Erzsébet

égyvényes ásványviz.

kitünő a légzőszervek és az emésztő tractus hurutos bántalmainál.

Kellemes ízű üdítő asztali viz.

Megrendelhetők:

az uradalmi igazgatóságnál Munkácson.

Kaphatók:

Behyna Testvérek, Kornfeld Mór és Klein Albert uraknál S.-A.-Ujhelyt.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvényél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerüzletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Eladó ház.

A pataki-utezán lévő, egészen ujonnan épült és 700 forintot jövedelmező — 12 évre adómentes — **bérház** szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető e lap kiadóhivatalában.

Benczúr testvérek czémentgyára

Mogyoróskán,

(Zemplén., posta helyben.)

ajánl Portland és Román czémentet, padló és járdalemezeket legjobb minőségben.

↳ Vizonteladók kerestetnek. ↳

Értesítjük a t. locomobil tulajdonos urakat, hogy helybeli gőzmalmunkban Reich és Lahita-féle szabadalmazott tűzmentes

Javitott Szikrafogó

Locomobilok számára,

mely az 1896. évi eséplés alatt már a gyakorlati életben is czélszerűnek bizonyult és melyet jóváhagyás czéljából Zemplénvármegye tek. gazdasági egyesületéhez is beküldtünk, megrendelhető.

A szikrafogó leírás és vázlatrajzával szívesen szolgálnak

Reich Testvérek,

A-Hrabóc (via: Órmező.)

Zajtalan és nyomban száradó

Törvényileg védve!

Veritabl Laque Christoph.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatók legyenek, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy elvonná a festést. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk, sárgabarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj festék fedi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden színt. Korábbi mázolás stb; van azután

újsza fénylakk (színezetlen) új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, emnélfogva nem fedi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzet méter. (két középnyagú szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék ügyelni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 250 éve létező gyártmányt sokféle utánzózzák és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártó.

Prága, K.

Berlin.

Valódi minőségben csakis Malártsik György írszer- és vegyes kereskedésében kapható S.-A.-Ujhelyt.

Magyar mezőgazdák szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31.

Kizárólagos magyarországi képvisellete az eredeti Vermorel-féle

„ECLAIR”

francia gyártmányu peronospora permetezőknek.

Ár darabonként 21 frt csomagolással.

Az előrelátható tömeges tavaszi megrendelésekből kifolyólag — késések elkerülése czéljából — kérjük különösen az „ECLAIR” permetező megrendeléseket előjegyzés végett mielőbb hozzánk juttatni.

Hosszu évek tapasztalata után bebizonyult, hogy a permetezőgép határozottan a legkitünőbb és tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép is, mely eddig minden versenyen az első díjat nyerte el.

la Jegeczes „AZURIN” 1.25 frt kgrja.

Raffiaháncs 48 kr. klgrja.

Rézgálicz 30 frt mmja.

ERDŐ-BÉNYE

gyógyfürdő (Zemplén-vármegyében.)

A fürdőidény május 23-án kezdődik.

Hatása, gazdag vas- és timsó-tartalmánál fogva kitűnő: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, görvélykórban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malarikus bajokban szenvedők részére.

A fürdőberendezés áll 4 porcellán-, 2 réz- és 24 fakádból. **Használhatók** iszap-, vasláp-, sós- és villanyfürdők; masszázs-, izzasztó- és hidegvíz-gyógy mód.

Ivó-gyógy módhoz mindenféle ásványvíz van készletben. **A fürdő egészen megújított,** csinos épületekkel bővített. A lakások száma 74, új butorzzattal felszerelve.

Szórakozásra szolgálnak: esinos ét-, táncz-, olvasó- s női terem, könyvtár, hírlapok, társas- és torna-játékok, naponként kétszeri tézene. Terjedelmes árnyékos erdei sétá-utak. Kápolna.

Az étkezés olcsó és kifogástalan.

Házi gyógytár, posta- és telephonállomás helyben van, mely a Szegimalom sürgönyállomástól veszi át a sürgönyöket.

Vasuti állomás: a személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő (1/2 órányira), gyorsvonathoz Liszka-Tolcsva (1 órányira a fürdőtől), hol külön koesi 2 frtért és közös koesi személyenként 60 kréért kapható.

Fürdőorvos **DR. KUN ZOLTÁN,** Sárospatakról. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

Malártsik-féle

esász. és kir. kizárólag szabadalmazott

PATKÁNYIRTÓ-POGÁCSA

a legbiztosabb szer patkány és egerek kiirtására.

Csomagja 15, 30, 50 kr. és 1 frt.

Páratlanak ismert égvényes-kénes savanyúvíz, hatalmas gyógy-szer **idült légszó-, tüdő-, gyomor-, bél- és hólyag-hurutban, huygkő- és fővénykórban.** Országszerte ismert és használt üdítő ital s mint ilyen

különösen ajánlható a

PARÁDI

SAVANYUVÍZ

ott a hol az ivóvíz rossz, vagy a hol **gerjes és járványos betegségek** uralkodni szoktak.

Kizárólagos raktár **S.-A.-Ujhely** részére

Malártsik György,

fűszer-, csemege-, gyarmatáru- és ásványvíz kereskedésében.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

a legmagasabb díjakkal kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulhatatlan minden talajra alkalmas trágyaszor különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatású az összes gabbaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmúlja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk, netán hiányzó mennyiséget **megterítünk.** — Arajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának vezérképviselősege a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos, Budapest, Erzsébet-körut 34. sz.

Képviselőség Abauj-Torna, Sáros és Zemplén megyék területén:

Weiser Ede gazdasági ügynökségi irodája Kassa.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorssajtóján.

JÁRVÁNYMENTES HELY.

Allandó fürdőorvos.

KLIMATICUS GYÓGYFÜRDŐ ÉS HIDEG-VIZGYÓGYINTÉZET.

Remek szép fekvéssel, kiránduló helyekkel és sétányokkal.

GYÓGYESZKÖZÖK:

Hidegvízgyógyintézet, vasas és égvényes savanyúvíz és fürdők, újonnan létesített sós- és fenyő-belégzési intézet és pneumaticus kamara, villany-massage, termézetes melegtej, kefir, juhsavó, mindezek czél-szerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

ÚJONNAN épült vasuti állomás.

Gyógyjavallatok:

Tüdőbajok, malária, (mocsárláz), gége-, hörg- és tüdőhurut, gyomorhurut, emésztelenség, máj- és lépdegánatok, vizhólyaghurut, specifikus és görvélyes csontbántalmaknál Mindenféle ideg-bántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vértrem, potat. Női Lajok, fehér folyás, sápkór, havi zavaroknál.

Kitűnő ellátás és lakás.

Prospectussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Gyógyszertár.

Idény: Májustól Októberig.

Két vendéglő.

SZOLYVA-HÁRSFALVA.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvény-Társaság

(ezelőtt **Walser Ferencz**)

BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váci-ut 45. szám.

Sürgőnyezim: **Szivattyugyár Budapest.**

GYÁRT:

mindenféle gőzgépeket, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szén-megtakarítás), petroleum- és benzín-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és osertörőket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat, gőz-, szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Arzei kutfelepitményeket vasból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Közlekedési szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, peczegődör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Van

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan **nagyon olcsók,** de **ép oly rosszszak** és így még a legkisebb összeget **sem érik meg.** — Eme **értéktelen utánzatok** könnyen felismerhetők, mert:

1) **nem** az **egyedüli** és csakis **Tokajban** létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEI** **nincsenek** ellátva.

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

VÉDJEGYE
COGNAC-GYÁRNAK

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC

TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

725,130 liter bort dolgozott fel.

Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárakban.